18.

D. O. M. A.

DISPUTATIO MEDICA INAUGURALIS

De

EPILEPSIA,

QUAM

DECRETO ET AUTORITATE

NOBILISSIMI ET GRATIOSISSIMI COLLEGI MEDICI in Academia Salana

PRÆSIDE

MAGNIFICO RECTORE

VIRO

Nobilissimo, Excellentissimo atque Experientissimo

Dn. CHRISTOPHORO SCHELHAMMERO, Hamburgensi, Medicinæ Doctore, Anatomiæ, Chirurgiæ atq; Botanices Professore Publ. Horti Medici Præfecto, Facultatis Decano Spectatissimo, Dn. Promotore ac Patrono suo colendo,

Pro consequendis summis in ARTE MEDICA HONORIBUS & PRIVILEGIIS DOCTORALIBUS

Publicæ disquisitioni subjicit

JOHAN GEORG MACASIUS, Egranus.

ad diem 9. Octobr.

Horis locoque solitis.

JENÆ,

E Chalcographéo LOBENSTEINIANO.

ANNO CIↃ IↃC XLIV.

VIRIS

Nobilissimis, Amplissimis, Excellentissimis, Experientissimis

DN. JOHANNI MICHAELIS, Phil. & Med. Doctori, & in Academia Lipsiensi Professori Publ. celeberrimo, Facultatis Seniori, minoris Principum Collegii Collegiato, & Illustrissimi Principis Dn. Dn. Friderici Wilhelmi, Ducis Saxoniæ Consiliario Medico &c.

DN. WERNERO ROLFINCKIO, Phil. & Med. Doctori, per Europam famigeratissimo, Practicæ & Chim. in Academia Jenensi Professori Publ. Celeberrimo, Facultatis Seniori venerando, &c.

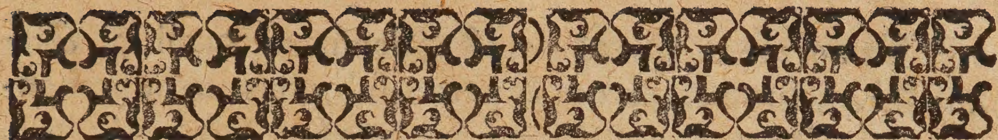
DN. JOHANNI REHFELDIO, Med. Doctori Eminentissimo, in perantiqua Erphordana Professori Publ. Celeberrimo, ejusdem Reipubl. Consuli spectatissimo:

Dominis Præceptoribus, Patronis ac Promotoribus suis filiali observantia & honore colendis,

Hoc exercitium inaugurale in grati animi τεκμήριον & ulterioris favoris incitamentum

submissè offert

Johan Georg Macasius,
Autor & Respondens.

I. N. J.

Arium & portentoſum morbi genus Epilepſia! ad cujus nomen *Plinius* deſpui ſvetum ſcripſit, terribile ſiquidem in acceſſione, horrendum in vigore, turpe in deſinentia; adeò, ut ſi ſe mutuò in acceſſionibus ſpectantes ægroti, quæcunque patiuntur, cernerent, non ultra vitam ducere vellent. Ab ea homo, omnium animalium potentiſſimus rex, à quo omnia debellari debuerant, tam ſubitò proſternitur, tamque horrenda diſtenſione cõcuſſione atq; tortura, atrociſſimè dilaniatur ac diſperditur cum magno aſtantiũ pavore & timore. Præcipuũ enim ejus propugnaculum, ac fortiſſimam arcem, cerebrum nempe, rationis & animæ ſummam ſedem, invadere audet, hacque obſidione & incautis inſultibus prorſus æquat ea ſolo, ac extremam ruinam ſenſibus noſtris tum internis, tum externis, nec non ipſis ſpiritibus, vitæ noſtræ aſſertoribus, intentat & minatur. Abſtruſa autem eſt ejus natura, ægreque ſe cognoſcendam præbet; lis quidem eſt perpetua, æquus autem judex inventus adhinc nullus: unde *Averrhoës* omnes de hoc morbo diſceptationes fabulis cantantium aut muſicorum dixit eſſe proximas. *Crato* etiam celeberrimus medicus veram mali epileptici ante vitæ exitum dignotionem exoptat *epiſt. 137. Scholtzij.*

Sed cum hoſtis ingenio ipſius incognito & ſpreto potiſſimas exerat vires, ideò, ut inſultus ejus manifeſtos & machinationes clandeſtinas devitemus, naturam ejus quantum ex arte licet, ex fontibus Dogmaticis & Hermeticis expiſcari, quaque ratione aggreſſiones ejus præſentes elidi, futuræ verò devitari queant, theſibus hiſce inauguralibus tradere conabimur. Tu verò

O noſtris quæſo Deus annue cœptis.

Ut autem πολύμορφόν τι est epilepsia, quam alii ab ἐπιλαμβάνειν, quod cerebrum & partes subjectas ita apprehendat, ut functiones illarum intercipiat *Cœlius Aurelian l.2.ac.c.4.* alii ab ἐπιλείπειν derivant, ita etiam varia tum apud Dogmaticos, tum apud Hermeticos sibi acquisivit nomina, partim à symptomatibus, partim à loco, causis, subjecto deprompta. *Hipp.* dicitur morbus sacer communiter loquendo *l. de morb. sacr.* (quanquam hanc nominis notationem *l. d.* refutet) vel ob magnitudinem, vel ob curæ difficultatem, vel ob causæ sublimitatem, vel ob partem obsessam *Aretæus de caus. & sig. diut. morb. l. 1. c. 4.* pulchrè de hac nominis notatione disserit *Langius l. 1. epist. 25.* Morbus item puerilis *l. de aër. loc. & aq.* fulgor puerilis *6. Epid. s. 1. t. 5.* νόσος etiam μεγάλη. *Aristoteli probl. 1. s. 30.* vocatur morbus Herculeus, sive, ut ipse vult, quod Hercules tanquam melancholicus ea laboraverit, sive secundum *Gal. 6. Epid. com. 6. t. 7.* quod sit δυσκαταμάχητον. *Cœlio* dicitur lunaticus. A Latinis sc. *Celso l. 3. c. 23.* vocatur major morbus, Comitialis, quod in Comitiis frequentissimè manifestetur, & quod hujus causa antiquitus differebantur *Q. Serenus*; undè etiam *Plinio, Cassio, Gellio l. 1. c. 20.* Sonticus dicitur, *Apulejo* divinus, aliis caducus. *Avicennæ* puerorum matrem appellari placuit. Germanico idiomate venit das Fresel/schwere Noht/Gebrechen/fallende Sucht.

Paracelsus, qui morbis remediorum nomina plerunque accommodavit, vocat morbum ⊖latum, viridellum *t. 1. p. 72.* caducum *l. de cad.* morbum sideratum *Quercet. in tetrad. p. 158.*

Sumitur vox caduci vel generaliter *l. 3. paragr. c. 1. §. 2. & 3. t. 4. l. de cad. t. 5. p. 239.* pro vertigine, tremore, ecstasi, syncope, matricis suffocatione, tetano, oris tortura, incurvatione spinæ dorsi, jectigatione &c. vel specialiter pro epilepsia propriè dicta *à Paracels. d. l. Severin. id. med. c. 14. Scheuneman. med. ref. c. 3. Quercet. in tetrad.*

Est

Est autem Epilepsia (*secundum Dogmaticos*) motus convulsivus interpolatus totius corporis, cum sensuum principumque facultatum detentione, dependens ab insigni irritatione principii nervorum & membranarum cerebri.

GENUS est motus convulsivus, symptoma in motu depravato *Gal. 3. loc. aff. 7.* hunc præ detentione facultatum principû elegimus. Quæcunque enim facultatum animalium primò afficitur, ejus etiam symptoma generis loco ponendum; jam verò facultati motrici hoc accidit. Nam quando causa epileptica cerebro communicatur, membranas & nervorum principium vellicat & molestat. Hinc facultas expultrix insurgit ad expulsionem molesti, undè dilatat se cerebrum & magna deindè vi constringit. Quia autem ex se sufficiens non est ad noxii depulsionem, facultatem motricem in consensum trahit, quæ lacessita totum genus nervosum in expulsionem movet. Interim dum ita constringitur cerebrum, spiritus variis modis turbantur. Cum autem ad functiones principes non solum spirituum præsentia, sed & in motu legitima dispositio requiratur, cum sola quies secundum *Hipp. l. de morb. sacr.* cerebrum sapere faciat, prudentiam subministret & intelligentiam causet, illo læso, has etiam lædi necesse est; hæc tamen læsio saltem secundariò & ob spirituum vehementem ταραχὴν accidit. Imò dantur etiam epilepsiæ spuriæ, in quibus tamen nec internorum nec externorum sensuû manifestæ læsiones apparent, motus verò convulsivi utpl. adsunt *Valles. l. 5. contr. 16.* id quod nuperrimè in fœmina quadam Cygnea ob-

Epilepsia (*secundum Hermeticos*) est morbus spiritualis, ortus à vapore ☿ali, maligno, mordicante, pungente, acido, membranas cerebri & nervosum genus constringente, vellicante, spiritusque turbante, cum sensuum & rationis interceptione.

GENUS est morbus spiritualis, quod docent causa ejus subtilissima, generationis modus spiritualis, penetratio validissima, quâ sæpe ex improviso, momento q.s. adoritur, nec non curationis ipsius momento *Petr. diss. harmon. l. 1. diss. 6.*

servavi, quæ illas convulsiones etiam aliquo modo sensit. Ex eadem causa sensuum etiam abolitio deduci potest; nam, ut sensio fiat, duobus opus est, alteratione scil. instrumenti & alterationis perceptione & dijudicatione; at hic sensus communis præpeditus est, & alterationem in instrumento factam non percipit, spiritus enim est veluti attonitus, quare nō imaginari, non ratiocinari, non meminisse potest. Hoc evenit etiam in intensioribus animi cogitationibus; nec enim videmus, nec audimus, apertis etiam oculis & auribus, sensibilium tamen oblatio & instrumentorum alteratio non accusanda. Dicimus autem motum convulsivum, vera enim convulsio non est, nam motus est interpolatus & cùm functionum principum & minus principum vitio conjunctus, quod alienum à vera convulsione; interim in hoc conveniunt, quod uterq; à facultate motrice lacessita proficiscatur; sibi soli enim relicta non nisi προαιρετῶς movet

SUBJECTUM primarium πρῶτον δεκτικὸν est cerebrum 3. *loc. aff.* 7. adæquatum vero & denominationis totum corpus. Nam cum actiones animales in omni epilepsia, modò sit legitima & exquisita, præ vitalibus & naturalibus maximè laborent, (quod patet ex totius corporis concussione & sensuum læsione) organum etiam ipsorum præ reliquis affici demonstrant. Cor quidē in consensū nonnunquā trahitur, quod palpitationes, animi deliquia, pulsuū perversiones &c. demonstrant indè tamen cùm *Quercet. in tetrad.* pro parte primariò affecta non obtrudendum; nam & sic in hypochondriaca, cardialgia, uteri suffocatione &c. in quibus maximè laborat cor, pars primariò affecta esset. Quid quod etiā pluribus in ipso paroxysmo ventriculus subvertatur, semen profluat, excrementa dejiciantur, pro primario tamen subjecto illæ partes hinc habendæ non sunt. Et licet multæ dentur epilepsiæ, citra ullam imaginationis, phantasiæ aut memoriæ læsionem, salvis etiam

SUBJECTUM primarium est caput *Paracelʃ l. 3. paragr. c. 1 §. 1.* principium n. paroxysmi est in capite: & nisi cerebro affecto nunquā paroxysmat epilepsia *id. t. 4. tr. 1. de morb. ament.*

etiam visu & auditu, tamen evenit hoc saltem in spuriis, in quibus vis non est tanta, ut etiam facultates principes & sensus lædat, sufficit, si aliquales saltem convulsiones excitet, quarum certè cor non est autor quia nec motus animales secundum naturam imperat. Quod autem una afficitur cor, fit, vel quod materia peccans à cerebro expulsa cordi etiam communicetur, vel quod ob respirationem impeditam fuligines & sangvis collectus cor angustent, vel quod mali fomes & causa antecedens in corde lateat ex obs. *Donat. Marcel. l. 2. hist. med. mirab. c. 4.* vel quod vapores maligni versus caput tendentes cor in transitu lædant *Holler. l. 1. de morb. intern. c. 15. in Schol.* Afficitur autem cerebrum primariò non secundum medullarem ejus substantiam *4. loc. aff. 2.* nec ut ventriculis distinctum, sed secundum membranam tenuem per totam cerebri amplitudinem, ventriculorum parietes & basin cerebri extensam. Eatenus enim exquisitissimi est sensus, adeò ut vel ad auram molestam insurgat, & sternutamentum cieat; per accidens quidem substantia etiam secundum poros ex constrictione læditur.

CAUSA PROXIMA & immediata est irritatio facultatis expultricis membranarum cerebri & principii nervorum. Magna quidem de hac causa est controversia, dissentientesque opiniones *Hipp. l. de morb. sac.* sangvinis refrigerationem & motum ejus in venis impeditum, aërisque receptionem denegatam, à pituita in utero collecta, liquata & venis ex capite infusa causatam, proximam causam statuit *lib.* verò *de flat.* obstructiones venarum partiales à crasso flatu accusat.

CAUSA PROXIMA est vellicatio & constrictio membranarum cerebri. Cùm enim in meningum genere, quæ exquisitissimi sensus sunt partes in cerebro, acrimonia, malignitate & virulentia eæ partes erodi compungi & acriter tendi sentiunt, fit, ut inopino insultu violentoq; cerebrum cum causa morbifica confligat ac colluctetur, hacque ratione sese contrahat, ac veluti in sua arma colligat, ut à vellicantis materiæ offensione sese tueatur, undè spasmi

Ga-

Galenus vero ad partialem ventriculorum cerebri à crasso humore factam obstructionem recurrit, ob quam animalis spiritus nequit in nervos influere, undè natura impedita, arctius oppressa, nondum tamen prostrata onus q∫. excutiens, caput corpusque vehementer concutit, dum soluta obstructione infarctum humorem excutiat, hinc apoplexiam & epilepsiam cognatos affectus facit 2. *aph.* 45. utpote qui eundem locum occupant, & eundem humorẽ habent mali causam, differunt saltem secundum magis vel minus. Verum an sola perfrigeratio sangvinis, ejus motus aërisque receptio impedita epilepsiam possit inducere, dubitamus! Et si sola pituita esset causa, qui fit, quod biliosi quoque ea corripiantur, ex ira etiam, odoribus, inedia &c in eam incidant. Obstructio autem locum habere nequit: Oporteret enim motum in universum prohiberi vel imminui, quantitate spirituum, qui transeunt, non sufficiente ad partes inferiores movendas; obstructio enim ut obstructio tantum valet alicujus substantiæ aut facultatis distributionem lædere aut impedire. Sed vehementior, quàm ante, apparet concussio & motus inæqualitas. Et quomodo tanta humoris frigidi copia potest colligi, ut uno momento obstruat ventriculos, præsertim separatos per corpus callosum, & in diviso cerebro locatos, ut de uno in alium motus sit difficilis? Et certè cum apoplexia & epilepsia ad diversas motus læsi species pertineant, speciem etiam diversas causas obtinebunt. Sternutatio autem singultus & epilepsia cognati affectus sunt 3. *loc. aff.* 7. undè etiam *Avicen.* sternutationem parvam epilepsiam vocat; at sternutatio non oritur à viscidis humoribus obstruentibus, sed acrem potius vaporem anteriora cerebri vellicantem emittentibus, unde natura molestum excussura hunc motum ciet:

& cõvulsivi motus excitatur *Querc. in tetrad.* Quia v. vapores & spiritus ☿ales hinc inde velut in magna tempestate venti & nubes feruntur, reliquis spiritibus commiscētur eosque turbant *Pet. Joh. Faber in myrothec. spag. c. 30.* principum facultatum & sensuum functiones etiam læduntur.

ciet: sic & verisimile epilepsiam à simili causa sc. vellicatione potius membranarum cerebri & principii nervorum, quàm ventriculorum obstructione excitari. Quid quod epilepsia sæpius nascatur συμπαθητικῶς ex aura frigida saltem ascendente *Gal. 3. loc. aff. 7.* ex aëre etiam & vento concepto *Rondelet. l. 1. cur. morb. c. 36.* ex vapore, cujus causa multi interierunt *Fernel.* abscessu cerebri aut meninge corrupta mephytin olente *id. 5. de part. morb. & sympt. 3. 2. de abd. rer. caus. 15.* ex ira, inedia *Gal. 5. loc. aff. 6.* in quibus tamen talis obstructio ventriculorum cerebri non accusanda. Tota autem de obstructione partiali sententia falsa nititur hypothesi. Galenus enim in ea fuit opinione, ventriculos & pro spirituum generatione & pro eorum conservatione constructos esse, ut videre est ex *l. 7. de plac. c. 3. l. 3. loc. aff. 5.* Hinc illis obstructis spirituum in nervos διάδοσιν impediri, & sic motum animalem vel prorsus aufferri, ut in apoplexia, vel imminui, ut in epilepsia. Verùm longè aliud ventriculorum structura & spirituum natura nos docet. Excrementorum enim potius, quàm spirituum sunt receptacula, unde naturaliter aqua & pituita in ventriculis hæret *Clariss. Slegelius, Præceptor quondam noster honorandus in demonstratione anatom.* Cum enim caput in suprema corporis nostri parte locatum velut tectum domus calidæ ex *Gal. 9. us. part. 1.* ex inferioribus partibus ascendentes vapores recipiat, quos præ imbecillitate coquere & discutere nequit: ex sangvine etiam in cerebro tum pro nutritione, tum pro spirituum animalium generatione ulterius elaborato excrementa separentur, locus aliquis pro horum collectione erit concedendus; nam ubi natura communem coctionis officinam instituit, receptaculum excrementorum propè apposuit; Hic autem commodissimus erunt dicti ventriculi; unde infundibulum etiam adjecit sagax natura, ut in palatum, os ac nares omne alienum in cerebro humidum descenderet. Hanc sententiam confirmant etiam sectiones; plurimorum enim ventriculi excrementitio humore penitus repleti inventi fuerunt, ut in hydrocephalis, indè tamen neque epilepsia neque apople-

xia inducta *Veſal. human. corp. fabr. l. 1. c. 5. Gvilh. Fabric. cent. 1. obſ. 12.* Contra verò epileptici poſt mortem ſecti nullam obſtructionis notam monſtrarunt. Quomodo autem hæc cauſa proxima ſc. irritatio & vellicatio, motum convulſivum excitet, explicatu difficillimum: ſed dicamus, quantum in hac rerum caligine aſſequi licet. Cum materia epileptica ad membranas & nervorum principium transmittitur, tanquam partes maximè ſenſiles pro innata potentia eas vellicat & moleſtat. Hinc vis expultrix excitata inſurgit, ut noxam à ſe depellat, cerebrum dilatat atque comprimit, atque iſta compreſſione, quod ſibi moleſtum, excutere conatur; quemadmodum etiam in ſternutatione, quæ ideò *Avicennæ* parva epilepſia dicitur & ſingultu agere conſvevit. Verum, quia ad hujus noxæ depulſionem ſufficiens non eſt, animalem etiam in conſenſum trahit, idque magis, quod ipſum etiam principium facultatum laboret, quæ moleſtata ob irritationis vehementiam, totius animalis ſalutem, & eam, quæ eſt in toto corpore, ſympathiam partium & actionum, obſequi cogitur, & hunc motum coacta ſeu permittit ſeu imperat, quem non coacta nec permiſiſſet nec imperaſſet, ſibi ſoli enim relicta non niſi προαιρέτως movet. Quia autem principium nervorum patitur, τὰ πεφυκότα etiam, nervi ſcil. & muſculi in conſenſum trahuntur, qui omnibus viribus allaborant, ut noxa cerebri depellatur, non quia ipſi à cauſa morbifica ſemper obſeſſi, ſed quia principium nervorum patitur *Carol. Piſo tr. de colluv. ſeroſ. obſ. 24. p. 107.* Conſenſum hunc videmus etiam in ſternutatione; ex levi enim partis anterioris cerebri irritatione muſculi thoracis in conſenſum trahuntur, & ad expellendum inſurgunt; ex puncto etiam nervo totum aliquando convellitur. Motum autem hunc fieri cooperante facultate animali, patet; nam illa contractio & extenſio muſculorum eſt actio propria, muſculi autem ſunt organa facultatis animalis; à cauſa morbifica non fit illa contractio & extenſio, nam morbus & anima eundem motum non producunt. Interim tamen læſam eſſe omninò concedendum eſt. Sed dices: morbum hunc ex irritatione

non

non posse provenire, quia periit sensus tactus, & hinc appetitus salutare prosequendi & noxium fugiendi. Verum utut sit de tactu, cujus vestigia, licet sub ratione confusa, remanere statuo, irritationem tamen causam esse posse puto. Nam ad illam percipiendam non semper facultas animalis requiritur, sed sufficit naturalis. Nam undè quæso singultus, ab animali ne an naturali facultate irritata? Dolorem & molestiam rei vellicantis non sentimus, interim motum præternaturalem expultricis observamus. Sic humores vitiosos in crisi separatos, aut à purgante medicamento attractos natura tanquam noxios expellit, procul dubio ante lacessita, quod symptomata crisin antecedentia demonstrant, indè tamen appetitum animalem excitatum fuisse nemo dixerit. Proindè etiam in epilepsia irritationem posse consistere, sensu licet ablato, putamus: motum autem convulsivum insequentem facultatis motricis esse opus statuimus. Nec tamen absonum videtur, inferiorum motum convulsivum ex propria nervorum & musculorum passione deducere. In illa enim cerebri contractione, quæ in infantibus tactu etiam deprehensa, materia vaporosa aut substantia immaterialis, ad nervos & indè musculorum principia detruditur. Undè etiam diutius durat paroxysmus, si motus convulsivus omninò inhibetur, causa enim peccans non potest dissipari. Hinc musculi etiam lacessiti insurgunt, & ad suum principium retrahuntur. Quia tamen materia illa est vaporosa aut admodum tenuis & facilè discutitur, contractio illa est saltem momentanea & ob tam extendentes, quàm contrahentes musculos affectos fit in utramque situs differentiam.

CAUSA CONTINENS est substantia acris & peculiari vi cerebro infesta membranasque cerebri & genus nervosum vellicans. Crassa autem an tenuis sit dubitant. Crassam vult *Hip. l. de morb. sacr. Gal. 3. aff. loc. 5. 2. sympt.*

CAUSA CONTINENS est vapor ☿alis, malignis & virulentis qualitatibus stipatus. Per ☿ autem hîc intelligimus partem maximè volatilem, penetrabilem cujuscunque rei, quæ proportione tertio principio hypostatico

cauſ. 7.3. m.m.2. l. de atr. bil.5. 2. aph. 45. Æginet. l.3. c.13. & alii. Verum cum citò fiat, citoq; ſolvatur, nullo relicto ſui veſtigio, nec inſigni evacuatione ſubſequente, etiam ſi centies una die paroxyſmũ excitet, evidens etiam damnum ex translata ad partes materia non oriatur, tenuis potius, quam craſſa erit ſtatuenda; hoc ſignum enim materiæ tenuis ipſe *Gal.* ponit *l. de trem. & palp. c.5.* Accedit, quod ſæpiſſimè oriatur ob victum tenuem, vaporoſum, vinum fumoſum *Holler. l.1. morb. inter. c. 15.* bilem, undè multis etiam ſolvitur morbus per vomitum bilioſum *id. in ſchol. ad c. 16.* ab aëre, vaporibus & odoribus pravis, ut ſuffitu ſuccini, galbani, cornu capræ, hepatis hirci, ellychnii extincti &c. in quibus tamen nulla craſſities accuſanda. Clariſſimè hoc probant epilepſiæ per ſympathiam, quæ etiam frequentiſſimæ; in illis enim veluti auram frigidam aſcendere ægroti ſentiunt, quod tamen humori craſſo competere nequit, motus enim ſurſum eſt ipſi p. n. Igitur πνευματικὴ potius τὶς ὀυσία, ὥσπερ αὖρα, quæ mole minima virtute verò maxima ſit, cum *Pelope*, aut tenuis humor, quàm craſſus cauſa epilepſiæ ſtatuenda. In idiopathica tamen major aliquomodo craſſities, quàm in ſympathica concedi poteſt. Acredini autem & mordacitati hujus materiæ maligna quoque proprietas, membranis cerebri & nervoſo generi peculiariter infeſta, quæ veneni inſtar perpetuas qſ. inimi-

respondet, & ſecundum mineræ ſuæ ideam variis & diverſis ſignaturis ſe prodit, undè modò conſtringit, ſtupefacit, modò vellicat, mordet & alia efficit, prout ſc. ex minera ſalina, ſulphurea aut mercuriali elevatur *Paracels. t. 4. p. 253.* Interim tamen principium mercuriale in hoc præpolleat neceſſe eſt, alias non eſſet vapor ☿alis, ſed vel ⊖inus vel 🜍eus: impreſſas tamen reliquorum tincturas habere poteſt, prout etiam in ⊖ 🜍eo 🜍, in mercuriali vero mercur. ſe prodit. Hinc etiam rectè *Paracels.* quot ſpecies mercurii, tot etiam ſpecies morbi caduci ſeu differentiæ. *Paracels. t.3. l.3. paragr. c. 2. §.3. t. 5. p. 213. Severin. id. med. p. 315. Scheunem. med. ref. c.3.*

ci-

citias nervoso generi juravit, conjuncta sit, necesse est, *Fern. l. 5. part. morb. & sympt. 3. 2. abd. rec. caus. 15.* qualem ipse *Gal.* in uteri strangulatiu ex menstruo & semine corrupto orto, concedit *l. 6. loc. aff.* Nam multi dantur morbi, in quibus acres humores & indè exhalantes vapores acres (quod ex subsequenti cephalalgia patet) caput petunt, ut sunt lues ♀, febres ardentes, phrenitis, meningum corruptiones, quibus tamen epilepsia non conjungitur. Videatur *Cl. Sennertus l. 1. pract. part. 2. c. 31. q. 3. Marcell. Donat. l. 2. hist. med. mir. c. 4.*

CAUSÆ ANTECEDENTES sunt omnia, quæcunque specifica illa corruptione sunt infecta & materiam acrem, malignam, cerebroque adversam suppeditare possunt, sive sint partes continentes, ut cranium corruptũ & cariosum, meninx corrupta calvæ adhærens, abscessus cerebri *Fern. l 5. de part. morb. & sympt. 3.* sive contentæ, sc. humores quilibet, sangvis, sive intra sive extra venas contineatur *Gal. 4. ac. t. 27. Avic. fen. 1. 3. tr. 5. c. 8. Zacut. Lusitanus l. 1. hist. 26.* pituita, *Gal. l. c.* melancholia *Forest. lib. 10. obs. 62.* bilis *Costæus,* atra bilis, humores serosi, ut urina restagnans *Heur. de aff. capit. c. 22.* semen corruptum in utroq; sexu *Zac. Lus. l. 1. hist. 19.* aut humor semini analogus, qui corruptus veneni naturam induit *Riolan. antropogr. l. 2. c. 34.* vidit enim duabus in virginibus testes pugno grandiores semine putrido turgentes, sangvis menstruus *Hip. l. 3. Coac. t. 12.* sanies in ulceribus, *Fernel. in consil. pro epil.* fœtus mortuus, *Schenkius obs. 183. l. 1.* vermes *Quercet. pharmac. dogm. rest. cap 7.* chylus corruptus *Heurn. de capit. morb. c. 22.* &c.

CAUSÆ ANTECEDENTES sunt radices & mineræ epilepticæ in corpore latitantes, quæ secundum digestionum suarum tempora tales vapores emittere & fructus producere valent, & sunt humores ♀rei, mucilaginosi, æruginosi, ⊕lati arsenicales, alũinosi, armõiaci ☿ales, &c.

CAUSÆ REMOTÆ sunt quæ ad antecedentium & mediatarum generationem, vel

CAUSÆ REMOTÆ sunt omnia illa, quæcunque per corruptionem eam naturam

motionem, vel faciliorem susceptionem faciunt, & sunt tum internæ, tum externæ: referri autem possunt ad res naturales, non naturales & præternaturales.

induere possunt, ut in ærugi-nosum quoddam, ⊖ latũ aut aliud prædictum virus degenerent, aut quæ sua natura talem succum suppeditant, aut ad corruptionem illam inducendam faciunt.

NATURALES sunt conceptio aut nativitas silente luna aut in Eclipsi lunari secundum Astrologos videatur *Ptolomæus*, aut fluentibus mensibus *Holler. de morb. inter. c. 15.* ætas puerilis *3. aph. 25.* juvenilis *aph. 29.* oris ventriculi aut cerebri naturalis ἰδιοσυγκρασία, cerebrum debile, membranarum ejus textura nimis rara.

NON NATURALES, & sunt ea quæ ASSUMUNTUR, ut aër crassus ex assiduis imbribus *3. aph. 16.* cibi corrupti, excrementitii aut peculiari qualitate epileptici, ut carnes hædinæ, hepar hircinum & caprinum, coturnices, passeres, angvillæ, *Faventinus*, tubera, fungi, allium, porrum, ex cujus assiduo usu concitatam, & ejus abstinentia sublatam vidit Epilepsiam *Dovynetus l. 3. apolog. c. 2.* lentes *Jul. Alexand. l. 8. salubr. c. 7.* fructuum horariorum esus, lactis nimia ingurgitatio *Hildesheim. in spicileg. p. 599.* lac nutricis ira, terrore &c. corruptum, nimia vini generosi ingurgitatio, medicamenta purgantia fortiora *5. aph. 1.* Odores rerum fœtidarũ, bitumis, picis, gagatis *Mercurial. de morb. cap.* Cornuum, hepatis caprini assati, apii *Avicen. l. 3. fen. 1. tr. 5. c. 11. Arnold. de villa nova l. 1. c. 2. Tral. l. 1. c. 15. Plin. l. 20. c. 11.* 🜍, ☿ subl. &c. Huc referri etiam potest inedia *Gal. 5. loc. aff. 6.*

QUÆ GERUNTUR ut vehementior exercitatio, præsertim à cibo, otium *5. san. tuend. 6.* somnus post cibum copiosum, evigilatio repentina *Capivac. l. 1. pract. c. 16.* nimius ♀ usus, subita animi consternatio ex decollatione *Weinrich. l. de monst. c. 15.* epileptico cadente *Plater. l. 1. obs.* ira *5. loc. aff. 6.* terror ex inopinata aquæ affusione *Hechstetter. obs. 8. dec. 4.* ex tubarum sonitu *Forest. l. 10. obs. 54. in Schol.* ex fabella-

rum

rum & figmentorũ enarratione *Mercurial. l. 2. de morb. puer. c. 3.* hinc rectè *Plato* tales terrores prohibuit *l. 2. de Repub.* ob nuncium triste *Amat. Lus. cent. 2. cur. 90. Montan. cons. 50.* intensior animi cogitatio; *Plater. l. 1. obs.* sic *Jul. Cæsar* cogitabundus sæpius hoc malo laboravit, titillatio, gestatio fœtus in utero *Fernel. l. 5. pathol. c. 3. Jacchin. in 9. Ras. c. 14.*

QUÆ RETINENTUR & EXCERNUNTUR: excrementa alvi retenta, urina retenta *Heurn l. c.* sangvis menstruus retentus *Hip. s. 3. Coac. t. 12.* hæmorrhoides suppressæ &c.

QUÆ EXTRA ADHIBENTUR, ambiunt & incidunt, calor ☉, radii ☽res, tempus vernum *3. aph. 20.* autumnale *aph. 22.* balneum *Gabelkoffer. cent. 4. cur. 59.* medicamenti venenosi applicatio *Forest. l. 10. obs. 54. in schol.* corium caprinum crudum corpori appositum &c.

PRÆTERNATURALES sunt vel adventitiæ vel innatæ: adventitiæ sunt intemperies cerebri, calidi innati debilitas *Capivac.* capitis ictus *Langius l. 1. c. 10.* vulnera, *Valesc. de Taranta,* corruptiones & putredines meningum, quod observavi in tinctore quodam cygneo, abscessus, inflammationes cerebri *Fernel. 2. abd. rer. caus. 15.* caries cranii *Forest. l. 10. obs. 67. in schol.* ulcus cacoëthes, dẽtitionis dolores in infantibus, febres humores fundentes *Jacchin. in 9. Rasis c. 14.* Cruditates ib. prava viscerum constitutio, ob quam corpus fit cacochymicum *Fernel. in cons. pro epilept.* & continuo mali fonti nova materia supeditatur. Ischuria, *Hechstetter. decade 5. cas. 10.* menstruorum obstructiones *Hipp. 3. Coac. t. 12.* punctura scorpii, contagium teste *Bertino l. 12. suæ med. c. 3.* unde rus ablegabant antiqui suos epilepticos, ne familiam inficerent *Apulejus 1. apolog.* venenum assumtum *Gorrhæus in defin. med.* Innatæ sunt vel hæreditariæ, vel simpliciter congenitæ: hæ proveniunt vel à nutrimento vitioso fœtus, vel ex errore formatricis, ut quando uterus relictus imperforatus, ex qua postmodum epilepsia orta *Gvilh. Fabric. cent. 3. obs. 60.* vel quando ex terrore matris dispositio epileptica fœtui imprimitur. Illæ sunt dispositiones epilepticæ à parentibus mediante semine & sangvine in liberos jure hæreditario derivatæ, non

ali-

aliter ac sæpiusculè parentum species & individuales secundùm naturam proprietates similes unà cum semine in liberos transfunduntur.

Quomodo autem hæc mala in filios deriventur, admodum obscurum; neque enim ratione animæ, neque ratione corporis seminalis hæc propagatio videtur concedenda; non animæ, quia ex se est impatibilis, nec ullis morbis obnoxia, & in anima idea corporis simpliciter considerati, non morbosi hæret; non corporis, quia corpus generatur ex semine & sangvine in testibus & utero elaboratis, quomodo igitur vitium, quod in capite hæret, propagabitur cum semine in vasis spermaticis formato, nisi statuamus, semen ex toto & singulis partibus decidi, quod tamen absurdum. Verum, ut præteream, quod ejusmodi μιάσματα sese multiplicandi vim habeant, si sangvinis motum observemus, facilè ex hac difficultate nos extricare poterimus. Nam cum sangvis per singulas corporis partes fluat refluatque, non mirum, si in transitu hujus vel illius partis prava diathesi afficiatur, & νοσώδεις διαθέσεις secum aufferat. Quia autem sangvis hic, qui jam erat in capite, mox lege circulationis potest perveni-re ad partes inferas, & sic etiam ad testes derivari, & in semen elaborari, una etiam in semine manebunt morbosa hæc seminaria; nam tales formæ subordinatæ à principali non expelluntur, utpote sibi non contrariæ. Dices: illa particula seminis, si totum non sit infectum, quæ in se morbosum principium continet, est indifferens ad positionem in formatione fœtus, ita ut vel manus vel pes, vel oculus, vel aliud quid ex illa possit generari, quomodo E. ab epileptico potest generari epilepticus, si particula seminis epilepticum principium continens non in caput, sed vel in pedem vel aliud membrũ est formata? Sed scias: quando tale principium in aliquod membrum est ingeneratum, tunc à forma superiore coercetur, ne illius potentia traducatur in actum, & tunc quietum manens in corpore ejus existentia non percipitur; interim tamen nec hoc omninò otiosum est, sed se ipsum conservare, & per suam speciem se evolvere studet, donec tandem dige-

stio-

ſtione ſua abſoluta calore nativo vel debilitato, vel alia cauſa accedente, quæ ſuperiorem, à qua coërcebatur, infringit, ipſum jam liberum & ad ſuam maturitatem perductum, ſe ipſum evolvat, & juxta ſui ideam effectum prioris ſignaturis inſignitum producat. Quod autem particula prius in capite, poſtea vero in pede v. g. exiſtens, eundem producat morbum, cauſa eſt propria eſſentia, quæ non hoc, ſed illud membrum reſpicit, quod ex venenorum varietate videre eſt. Nam cauſa epileptica in pede exiſtens non poteſt producere epilepſiam, niſi capiti communicetur, quia aliàs non poteſt fieri motus convulſivus totius, niſi affecto principio motus. Nec etiam alium producit morbum in pede, quia nervorum principium afficere natum eſt, non aliud membrum; & ſi evolveretur in pede, nec tamen capiti communicaretur, non fieret epilepſia, ſed levis quidam convulſivus motus partis determinatæ.

Ad DIFFERENTIAS accedimus: variæ autem eæ ſunt; præcipuè tamen ſumuntur à genere, ſubjecto & cauſis:

1. Ratione GENERIS alia eſt ſimplex, alia compoſita; ſimplex, quæ nullo alio morbo comitatur: compoſita, quæ cum alio affectu v. g. melancholia, *Horſt. l. 2. obſ. 8.* ſyncope, ſuffocatione uterina *Foreſt. l. 10. obſ. 30.* eſt conjuncta. Utraque autem eſt vel exquiſita vel ſpuria: exquiſita, quæ eſt univerſalis, & cum principum facultatum abolitione vel magna imminutione, quam ſupra definivimus. Spuria, quæ eſt particularis, qua non totum corpus convellitur, nec æger concidit, ſed qua aliquæ ſaltem partes convelluntur, & vel caput tantum concutitur *Holler. l. 1. morb. intern. c. 16. in ſchol.* vel oculi contorquentur, vel manus *Cæſalpin. l. 5. art. med. c. 29.* & pedes hinc indè jactantur, vel manus clauſæ tenētur *Dodonæus c. 97. obſ. med. in ſchol.* vel æger in chyrum agitur *Eraſt. in anatom. comit. Mont. part. 2. pag. 195.* aut hinc indè diſcurrit, ſtat *Beniven. de abd. rer. cauſ. 97.* ſedet *ib.* nec concidit *Marcell. Donat. l. 2. hiſt. med. mir. c. 4.* nihil interim loquitur, audit, ſentit *ib.* vel exigua aut planè nulla facultatum principum læſio adeſt, recordatur quæ acta ſunt *Brunn. conſ. 14.* quæ

aliquando vertigini est finitima *Fernel. 5. de part. morb. & sympt. c. 3.* Alia est gravior, alia mitior, pro symptomatum ratione: alia recens, alia inveterata: alia periodica, quæ certam habet periodum, ut illius ancillæ à Frawenprißnitz/ quæ ante quatuor annos hîc vagabatur, quæ alternis diebus epilepsia corripiebatur, alia est erratica: alia est frequens, ut in Mercatore quodam Egrano, qui singulis ferè horæ quadrantibus epilepsia corripiebatur, observavi, alia est rara, &c.

2. Ratione SUBJECTI: alia fit per primarium cerebri affectum & est idiopathica, quando sc. causa antecedens in ipso cerebro stabulatur: *Ranchino tr. de morb. sub. c. 2.* dicitur humoralis: alia sympathica, quæ accidit sine primario cerebri vitio causa ex inferioribus ad cerebrum derivata: *eidem* dicitur vaporosa Idiopathica autem est duplex: fit n. vel per protopathiam, vel per devteropathiam; per protopathiam, quando causa morbifica in parte affecta ejus vitio generatur, vel etiam immediatè ab extra in eam immittitur. Per devteropathiam fit, quando alterius partis vitio cerebrũ afficitur, translata vel transplantata causa ab aliquo loco in cerebrum relicta priore radice, foco & seminario, quod contingit vel per *διάδοχην* criticam, vel *μετάςασιν* symptomaticam. *Horst lib. 2. obs. 10.* Sympathica est, quæ sine ullo præcedente cerebri vitio contingit ob partis alterius morbum. Fit autem vel per epigenesin, cum causa morbifica per venas, arterias vel nervos à priore foco adhuc subsistente transmittitur in cerebrum: vel per simplicem communicationem vel similitudine generis, aut societate operis, vel communione vasorum. Sympathica contingit vel ob totum vitiosum, vel ob partem: ob totum, quando sangvis in totius venis est corruptus & tetrum vaporem in cerebrum mittit *Capivac. l. 1. pract. c. 16. Crato in consil. Scholtz 42.* id quod etiam in febribus contingit, & variolis. Pars autem est vel interna vel externa. Interna, ut ventriculus *Gal. 5. loc. aff. 5.* lien *Holler. in schol. ad c. 16. l. 1. de morb. inter.* hepar, Cor *Marcel. Donat. l. 2. hist. med. mirab. c. 4.* Intestina *Jul. Cæsar. Claudin. consult. 64. Quercet. in pharm. dog. c. 7.* uterus, sive quod fœtus vivus

in eo gestetur *Fernel. l. 5. part. morb. 3.* sive mortuus *Forest. l. 10. obs. 66. in Schol.* sive quod secundina retenta, sangvis menstruus in eo restagnet *Forest, ibid.* vel jam fluat, seu quod sit imperforatus *Guilh. Fabric. cent. 3. obs. 60.* Vesica *Heurn. de morb. capit. c. 22.* Testes & vasa spermatica *Alzaharavius lib. pract. tr. 1. s. 2. c. 34. Domin. Leon. l. art. med. 14. Thom. à Veiga l. 6. loc. aff. com. in c. 5.* Externa pars potest esse vertex *Fernel. 5. pathol. 3.* labrum superius *Dovynetus l. 3. apolog. c. 2.* articulus humeri, brachium *Favent. c. 11. de med. morb.* Pollex manus *Zacut Lusitan. l. 1. hist. 20.* minimus digitus *Holl. l. 1. morb. inter. c. 16. in Schol.* manus dextra *ib.* sinistra *Hechstetter. decad. 4. cas. 7.* pes *Trallian l. 1. c. 15.* Sura *Holler. ad c. 16. l. 1.* Coxa *Gattinaria* &c.

3. Ratione CAUSARUM, alia est hæreditaria, alia adventitia: alia provenit à causa externa, alia ab interna: alius causa autecedens est humor biliosus, melancholicus, alius sangvineus, phlegmaticus, serosus; alia ex semine, vermibus, cranio carioso &c. alia fit cum communicatione materiæ, alia cum communicatione qualitatis seu speciei spiritualis. Reliquas differentias tanquam minus ad curam utiles, sponte præterimus.

Restant SIGNA. Hæc autem sunt vel diagnostica vel prognostica. DIAGNOSTICA vel imminentem affectum denunciant, vel præsentem manifestant. IMMINENTIS signa sunt oculorum caligo, somnia turbulenta, pavor in somno, membrorũ trepidatio, inordinatus lingvæ motus, memoriæ læsio, capitis verlatio, dolor, gravitas, aurium tinnitus, pallor faciei, urina cruda, tenuis *Forst. l. 10. obs. 62.* PRÆSENTIS signa pulchrè explicat *Aretæus l. 1. c. 5.* & sunt pathognomonica casus subitaneus, motus corporis concutiens & convulsivus varius, detentio functionum principum: Epiphænomena spuma circa os, seminis, fecum alvi aut urinę involuntaria excretio, interdum adest magna vociferatio eaq; inconcinna, dentium stridor, sonitus cum stertore, respiratio angusta & offendens *4. aph. 68.* Et hæc sunt signa legitimæ & exquisitæ: Spuriæ verò & partialis sunt mitiora, adest enim

interdum partialis tantum convulsio, sc. capitis, oculorum, manuum, pedum hinc inde discussio & alia leviora, quæ supra in differentiis dicta. Reliqua signa differentiarum ratione GENERIS ex medici observatione & ægri relatione facilè patescunt.

SIGNA DIAGNOSTICA ratione SUBJECTI.

In IDIOPATHICA adest ingens & continuus ferè capitis dolor & gravitas, mentis, sensuum & motus stupor, insomnia sunt turbulenta, præcedit plerunque vertigo tenebricosa, oculorum caligo, frequens aurium tinnitus, & alia capitis per se affecti signa adsunt. Paroxysmus crebrius affligit, sine ulla ferè mali presensione hominem corripit, paroxysmus est longior, cum vehementioribus symptomatibus, in partibus etiam inferioribus nullum evidens vitium deprehenditur, quod hujus mali causa statui possit, nec vapor ante paroxysmum ad caput ascendens sentitur: intervallum est impurum, plerunque manet gravitas & oblivio, frequentius circa novilunium & plenilunium invadit, spuma in paroxysmo est copiosior, venæ sub lingva sunt virides secundū *Avicen.* SYMPATHICAM arguunt, si cerebri per se affecti signa absint, si sc. extra paroxysmum cerebri actiones non ita vitiantur, si pars aliqua inferior præ cæteris vitio laboret, vapor vel aura ante paroxysmum per continuatas partes in cerebrum ascendere videatur, cujus etiam impetus incipiens injecto vinculo arctiori cohiberi aut imminui potest. Paroxysmus est brevior, symptomata etiam non ita vehementia, ob oculos non nulla quasi spectra versari videntur, ut in suffusionibus incipientibus. In specie sympathica ratione CORDIS, conjunctam habet ejus palpitationem, tremorem, anxietatem, animi deliquium, pulsum varium &c. Sympathicam ratione VENTRICULI arguunt ejus rosiones, turbationes aut dolores, cardialgia, gravitas aut tensio circa præcordia, coctio debilis, adsunt ructus, difficilis inediæ tolerantia, præsertim si ab ἐυαισθησία ventriculi oriatur, præcessit cogitatio inedia, cumque accessio proxima est, nausea, cordis dolor, animi defectio & contractio labii inferioris ac-

ci-

cidit: post paroxysmum sequitur vomitus, plerumq; biliosus aut alius corruptus, quo accedente, paroxysmus etiam cessat. Ab INTESTINIS si provenit, adsunt eorum tormina, in paroxysmo magis ventrem dejiciunt: plerumque autem oritur ratione vermium in iis contentorum, quos monstrant præcedens dentium stridor, tremor membrorum, terror & clamor in somno subitus, narium pruritus & frictio, salivæ, præsertim nocturno tempore, ex ore effluxus, facies pallida, mox tamen incalescens & rubens, morsus & dolor ventriculi & intestinorum, abdominis frequens contrectatio, rugitus & tormina ventris, ejus insolita durities, atrophia membrorum, tussis sicca, fœtor oris, singultus, vermium cum fecibus ejectio. Ex HEPATE sympathiam monstrant dolor in dextro latere, adsunt signa hepatis affecti vel obstructi &c. Ex LIENE si est, declarant habitus corporis melancholicus, præcessit victus crassus, excrementitius, in sinistro latere sensus gravitatis aut doloris percipitur, consveta sangvinis melancholici per hęmorrhoides evacuatio est suppressa, color faciei est lividus, præcessit vel jamdum adest morbus melancholicus. Sympathiam ex UTERO designant dolor circa uteri regionem in pectine, in utroq; inguine, in dorso; abdominis crebrò à flatibus fit distensio, respiratio difficilis, cordis palpitatio, dolor capitis adest, & alia, quæ suffocationem uteri sequi solent, conjungitur seminis aut menstruorum, secundinarum vel fœtus mortui retentio aut alia supra dicta adsunt. Epilepsia ex sympathia PARTIUM EXTREMARUM cognoscitur ex affectu illarum partium, ex aura vel vapore adscendente, quæ nunc cum stupore, nunc cum tremore, nunc cum musculi alicujus cõtractione incipit *Cæsalp. art. med. l. 5. c. 29.* interdum præcessit vulnus, contusio, ulcus aut morsus animalis venenati in ea parte *Sen. l. 1. pract. p. 2. c. 31.* dolor item aut tensio ante paroxysmum percipitur, superinjecta vincula paroxysmum instantem vel tollunt, vel minuunt.

Signa CAUSARUM ex propriis indiciis patent; humor pituitosus cognoscitur ex facie pallida, ætate puerili, tempe-

ramento frigido & humido, victu tali, anni tempore frigido humido, somno profundiore & longiore, crebra expuitione, narium muco copioso, ingenii stupiditate &c. Melancholicus ex antecedente victu crasso & feculento, mœstitia, temperamento frigido & sicco, anni constitutione tali, insomnia adsunt terribilia, spuma est exigua. Bili plerunque conjunctum est delirium: atræ vero furores. Semen continuam facit in venerem propensionem, illo etiam emisso, cessat epilepsia *Alzaharavius l. pract. tr. 1. s. 2. c. 34.* plerumque effluit in paroxysmo. In vapore adest tinnitus aurium, paroxysmi sunt leviores, minusque diuturni. Et ne in magnam molem excrescant theses, reliquarum differantiarum signa consultò præterimus, & ad prognostica transimus.

PROGNOSTICA SALUTIS. Epilepsia quidem ex se lethalis non est, accessionum tamen continuatione & symptomatum frequentia interdum jugulat, hinc ratione GENERIS omnis periculosa: periculosior tamen in qua functiones animales valdè sunt læsæ, convulsio est vehementior, quæ recens continenter & validè cum anxia respiratione recrudescit, & si desinat in altam quietem, nec à remediis sternuat æger, spumaque absterfa sæpius recurrat cum stertore, immemorque actorum si surgat, & si ex improviso concidat: talis enim plerunque est lethalis; valdè etiam periculosa, quæ fit cum tinnitu aurium, clamore, stridore dentium, ejectione seminis, & vix curatur *Holler. l. 1. de morb. int. c. 15.*

Ratione SUBJECTI: Epilepsia per primarium cerebri affectum deterior, quàm sympathica: sic universalis, quàm particularis, & quo partes præstantiores in consensum trahuntur. Gravidam epilepsia corripi malum: sic & infantes vix à nativitate epilepsia correpti rarò evadunt *Forest. obs. 57. l. 10.* in senibus verò eveniens rarò curatur *2. aph. 39.* una tamen vel altera historia extat apud *Trincavell. l. 1. c. 29. Forest. l. 10.*

Ratione CAUSARUM. Epilepsia hæreditaria rarò vel nunquam curatur *Holler. l. 1. c. 15.* ex pituita aut humoribus tenuioribus orta facilius, difficilius quæ ex atra bile curatur, ut & si oriatur à veneno scorpii aut alio, seu ob innatam quandam

dam dispositionem pravam; à vermibus difficulter etiam expugnatur, salutis tamen spes est; magnam inanitionem sequens, plerunque lethalis *Forest. l. 10. obs. 62.*

LONGITUDINIS. Plerunque est morbus longus, pręcipuè si accessiones habet raras. Et si nec pubertate, nec menstruorum proruptione nec puerperio solutus fuerit, ad mortem sæpè comitatur *3. aph. 28.* Ante pubertatem eveniens, curabilis, post annum vero 25. invadens, ferè ad mortem usque durat.

MODI EVENTUS. Plerunque cum vitio partis terminatur; hinc pulchrè *Aretaus :* epilepsia quæ cum ætatis flore evanescit, abiens qs. pulchritudinem invidia quadam deformat, aut manum inutilem reddens, aut faciem torquens aut sensum aliquem aufferens. Puerulis epilepticis ulcera, scabies, pustulæ prorumpentes, bonum; terminantur enim ejus paroxysmi *Hip. l. de morb. sac.* Juvenes tum ætatis mutatione, tum loci & victus liberantur si sc. ab innata intemperie fiat *2. aph. 45.* & in pueris ♀ usus, in puellis menstruorum fluxus morbum tollit, si sc. per sympath. In senibus plerunque in æque gravem affectum desinit, ut in illo, cujus *Trincavel. l. 1. cons. 29.* meminit, in scabiem enim leprosam terminabatur aut, in cœcitatem *Gvil. Fabr. l. 5. obs. 5.* Epilepsia gravidarum magna ex parte à partu cessat *Æginet. l. 3. c. 13.* nisi sit inveterata. Comitiales magna ex parte fiunt melancholici *3. loc. aff. 7.* unde etiam quartana superveniente liberantur *Gal. l. 6. Epid. in fin.* Accessiones sæpius repetentes & longæ & vehementiores in apoplexiam transeunt *Cæsalp. l. 5. art. med. c. 29.*

CURA. Difficilis autem est ejus curatio. Et qui Herculeum hunc morbum semper profligare novit, æquales cum *Hip.* ob depulsam ex Illyria pestem honores meretur. Undè *Menecrates*, teste *Athen. l. 7. dipnosoph.* celebris hujus morbi medicus, nunquam in publicum, nisi suis, quos curaverat, habitu Deorum vestitis stipatus, ipse vero purpura vestitus, aurea corona decoratus, crepidatus, sceptrum denique in manibus gerens, velut alter Jupiter, prodire solitus est. Est

au-

autem hæc curatio vel therapeutica vel prophylactica: hæc causam antecedentem, seminarium & radices respicit, & ne novus paroxysmus generetur, prohibet: illa ipsum morbi insultum, paroxysmum & fructum sibi curandum proponit.

Paroxysmus jam jam instans sui inhibitionem, præsens verò remotionem indicat: quod perficitur, si causa epileptica intercipitur, revellitur, derivatur, evacuatur, dissipatur, contemperatur, fervor spirituum sedatur, venenosa & virulenta acrimonia corrigitur, cerebrumque & affectæ partes corroborantur. Perficitur hoc remediis tum internis, tum externis. Instans inhibetur, per ligaturas convenientes partium exteriorum, si sc. per consensum fit, per exhibitionē *pilulæ de laudan. epileptic. ol. cast. aut succini* in *aq. approp. pulv.* alicujus *epileptici* per inunctionem narium cum *bals. rut. succin. castor.* &c. Præsens vero sequenti modo tractandus. Æger igitur statim collocetur loco lucido & mediocriter calido, capite aliquantulum elevato, inclametur proprio nomine, hinc dentes constricti diducantur, spuma abstergatur & ex ore evellatur, sacculus *ruta, sinapi, pyrethro* & castoreo plenus & *oxymel.* intinctus interseratur, quo sic aeri liberior pateat ingressus, spumæ egressus, lingvaque ex præcisione non periclitetur. Membra convulsa leniter ad naturalem situm reducantur, & in eo absque tamen violentia, teneantur (in totum verò prohibere motum convulsivum nihil aliud est, quam paroxysmi solutionem retardare; nam per illam partium concussionem materia partes gravans discutitur *Rondel. m. cur. morb. c. 36.*) & inungantur cum tota spina *ol. anodynis, nervinis & resolventibus* vel *aquis specificis*; refrigerata calefiant. Pro revulsione instituantur frictiones à superioribus ad inferiora descendendo, ligaturæ fortiores dolorificæ, compressiones pollicis, evulsiones pilorum, puncturę in partibus præsertim extremis, cucurbitulæ scapulis, hypochondriis, poplitibus vel malleolis, aut etiam regioni uteri grandior quædam apponātur, prout sc. ob hujus vel illius partis consensum oritur: plantæ pedum sale & aceto teran-

rantur, ſinapiſmi iisdem illinantur; peculiari proprietate malignitatem epilepticam allicere dicitur *turtur fœmina* deplumata, ex obſervatione ſingulari *D. Brunneri*, ſi umbilico applicetur, ipſa enim poſtea convulſa moritur. Si malum ab inferiore ventre originem ſumit, injiciantur *clyſteres* acriores revellentes additis ſpecificis, aut talia ſuppoſitoria intrudantur, quibus commodè *crocus metallorum* adjici poteſt. Nonnulli, ut *Celſus*, in paroxyſmo *venam* revulſionis gratia ſecant, quod etiam ſingulari experimento & obſervatione probat *Zac. Luſ. l. 1. hiſt. 26.* in viro plethorico, id quod etiam ſuadet *Valleriol. 3. obſ. 7. Vega l. 3. art. med. c. 12. ſ. 1. Mich. Johan. Paſchalius & ejus Scholiaſtes Pereda l. 1. de cur. morb. c. 8.* Poſtea materia derivetur & evacuetur, lingva & palatum illinantur *theriaca, mithridat. confect. anacard. diacaſtor.* cum *ſinapi, piper. long. ſuc. rutæ* & aliis attrahentibus mixta. Utilia quidem hîc eſſent maſticatoria, ſed præ morbi vehementia illorum uſus non conceditur. Si malum oriatur vitio ventriculi, provocetur vomitus per pennam *ol. amygd. d. irin. oxymel.* intinctam & faucibus immiſſam, quod fieri poteſt in infantibus, qui tamen prius in ventrem dirigendi. In adultioribus verò commoveri poteſt per *aq. bened. ſpecif. hemet. Conradi, croc. metal.* ⊖ ⊕*li; gillam Paracelſi, aq. pæon. aut infuſionis ungulæ alcis* mixtam; ſi verò prohibeatur hæc evacuatio, ſtatim adhibeantur, quæ orificium ventriculi exactè claudunt. Mox quæ cauſam diſcutiunt & attenuant in uſum revocanda. Lingvæ igitur & palato illinantur *balſ. rutæ, ſuccin. extr. rutæ, theriac. mithridat. confect. anacardina,* ⊖ *ſimplex & rutæ* aliorumque antepilepticorum; naribus admoveatur *ruta* præſ. *ſylveſtr.* vel *ſatureja* cum *aceto* fortiſſimo, qua plurimos excitaſſe ſe ſcribit *Foreſt. l. 10. obſ. 58. in Schol.* ejus *ſuccus, oleum* ut & *ſuccini, camphor. balſama eorum, majoran. zedoar. origan. roſmar.* ipſis inſletur pulvis ſternutatorius *ex fl. lil. convall. helleb. caſtor. euphorb.* ⊖ ⊕*li*, qui ſat fortis ſit. Excitentur etiam odores ex *ſuccin. peuced. ſucc. Cyrenaic.* vel *ex rebus fœtidis*, ſi ſit ex utero &c. Auribus indatur *ol. Cinnam. caryo-*

D

phyl.

phyl. salv. majoran. philosoph. castor. Tempora, aures, vertex, sutura coronalis ungatur *ol. & bals. rorismar. lavendul. majoran. succin. de peru, ol. de cran. hum.* Vertici & suturæ coronali applicentur *sacculi, emplastra, cataplasmata* ex discutientibus cephalicis & specificis. Interim non omittantur specifica interna, quæ etiam pro malignæ & acris qualitatis extinctione faciunt, ut *castor. cum oxym. & suc. Cyrenaic. mist. aut mistura ex theriac. confect. de hyacinth. aq. pœon. ceras. nigr.* quæ infantibus commoda, *aq. hirund. picar. epilept. Quercet. Lang. Hartm. sang. hum. Poppii, theriacal. sp. fl. tiliæ, ceras. nigr. lil. convall. rut. cerebr. hum. Excell. D. Rollfinckii Præceptoris ac Promotoris nostri filiali observantia, & honore ætatem colendi, Hartman. Cran. hum. C. C. ⊖ volat. impregn. sp. epilept. s. & comp. Plater. sp. ⊕li volat. sp. ⊕li comp. arcanum ungul. alc. tinct. corall. smaragd. extractio ☽ antepilept. ol. succin. camphor. rutæ, cran. hum. heraclin. ⊕li rubr. extr. castor. rut. pœon. sacch. succin. castor. major. rut. magister. Cran. hum. ungul. alcis C. C. pulv. antepil. varii Craton. Parentis mei dilect. p. m.* & alia sexcenta quæ hic recensere nimis labioriosum tum nimis tædiosum. Valdè etiam commendatur *ὑπόθεσον* illud de *sangv. nigr. gallinæ*, paroxysmum enim citò sedat, & recidivam inhibet. Admirandam in sistendo paroxysmo virtutem tribuit *Weickardus in thes. pharm.* pingvedini *catti sylv.* si umbilico illinatur. Si verò paroxysmus est vehementior, neque remittit, aliquid de *laudano opiato Paracelsi* aut *antepileptico Hartman.* vel de *oleo buxi* exhiberi potest, quo sic spirituum fervor restingvatur. Interim nec reliqua membra compatientia negligenda: ob cordis sympathiam, applicentur extra *epithemata, sacculi, balsama* cordis regioni & pulsibus, intra vero specificis admisceantur cordialia: ubi à ventriculo, addenda *ol. menth. Cinnam. pœon. anisi* &c. Sic ubi ab utero primordium sumsit malum, apponendum emplastrum ex *galban. asafœtidâ, castor.* &c. internis autem admisceantur specifica uterina, qualis *essent. gran. actes*, & fœtida. Ubi à veneno sumpto vel immisso, *alexipharmaca* generalia & specialia adjungenda, habita tamen semper ratione ætatis,

tis, sexus, temperamenti &c. Non inutilia sunt in ipso paroxysmo *amuleta*, qualia sunt *rad. & sem. pœon. d. t. coll. ungul. alc. corall. smaragdus, jaspis* &c. collo appensa.

PROPHYLACTICA CURA ipsam mineram, radicem & causam antecedentem respicit, & prohibet, ne iterum paroxysmus generetur. Perficitur hoc si humores vitiosi corrigantur, evacuentur, revellantur, eorũ generatio impediatur, partium mittentium & suscipientium prava διάθεσις & imbecillitas emendetur, & μίασμα epilepticum discutiatur. Materia harum indicationum ex triplici fonte sumitur, Chirurgico, pharmacevtico & diætetico.

CHIRURGIA. Primò occurrit venæsectio, quæ præservationis gratia commodè institui potest, præsertim vere *Gal. de cur. rat. per sang. miss. 7.* cui etiam consentit *Paracels. tom. 4. l. 1. de caduco §. 4. tom. 5. fragment. l. 3. paragraph. de caduc.* modò sangvis etiam in vitio sit; variat, autem, prout fons mali in hoc vel illo membro hæret. Si jecur fomitem subministrat, instituatur in dextro brachio, ex liene verò si proficiscatur, in sinistro; commodius hæmorrhoides aperirentur, verùm ne fistula inde oriatur, summè studendum. Nonnunquam caput ἰδιοπαθικῶς afficitur, ubi venæ sublingvales turgidæ apparent, & tunc soluta prius plethora universi, capiteque roborato, cephalicæ etiam cum frontis & lingvæ venis aperiantur. *Aretæus* in hac etiam ad arteriotomiam pervenit. Ubi malum stabulatur in utero, malleolorum venæ tundantur; quanquam in viris etiam saphænæ sectionem valdè comendet *Rasis in mirab auscult.* & *Zac. Lus. l. 1. hist. 28.* sic enim ad maximè distantes partes fit diversio, quam etiam ipsa natura in hœmorrhoidibus insaniæ supervenientibus mõstrat *6. aph. 21.* Imò in epilepsia uterina, si à sangvine retento, etiamsi mulier sit gravida, tutò posse celebrari hanc phlebotomiã, contendit & elegantissimis observationibus probat *id. l. d. hist. 32.* cui etiam assentitur *Moxius l. 2. m. m. morb. mul. per sangv. miss. c. 20.* Venæsectionis vicariæ sunt CUCURBITULÆ scarificatæ, sive partibus superioribus, sive inferioribus adhi-

bitæ,pro ratione fontis mali & plethoræ; non exiguum emolumentum promittunt, ubi malum in extremo hæret, aut per morsum animalis est immissum, si cum profundiore scarificatione, adaptentur, modò partis conditio id non prohibeat, aut ulcuscula diu aperta serventur. Non scarificatæ revellunt etiam & discutiunt flatus, hinc modò occipitio, modò scapulis, nunc hypochondriis, nunc ingvinibus adhibentur. Commodam evacuationem etiam præstant HIRUDINES locis convenientibus applicatæ, universalioribus præmissis. FRICTIONES partium extremarum non supervacaneæ, *occipitis etiam commendat Heurn. de rap. morb.* ut & vincula dolorifica extremis injecta; potenter enim à parte affecta revellunt; imo paroxysmum jam jam instantem chorda quasi elisa suffocant. Dropaces etiam laudat *Cælius.* VESICANTIA cõmodè etiam inusum trahuntur, & in essentiali, & in sympathica. In essentiali, derasis prius capillis toti capiti possunt applicari, vel etiam regioni post aures, relictis diutius ulcusculis; sic enim *Hip.* sentẽtiæ *l. de morb. sacr.* satisfit, quam operationem in contumacissimis etiam capitis morbis efficacissimam vidit *Septal. l 6. animadvers. 55.* In sympathica verò ulcuscula, per vesicantia in parte affecta excitata, materiam futuro paroxysmo subtrahunt, virusque epilepticum illîc latens, evocant. Talia sunt *flammula Jovis, tapsia, sinapi, lepidium* &c. *Trallian. l. 1. c. 15.* Quod etiam perficiunt CAUTERIA debitè instituta & fonticuli indè excitati, sive sint actualia, sive potentialia; sunt enim materia auxilii sensibiliter evacuantis, indicanturq; à causa epilepsiam causante & fovente. Unde Itali, præsertim *Florentini*, recẽs natos cauterii admotione quasi salutare solent, ut ab epilepticis convulsionibus præservent. In idiopathica supra suturam coronalem, seu circa concursum sagittalis & coronalis, excitentur, nec tantum periculum inde expectandum, modò cautè administrentur, nec altius imprimantur; tutius tamen nuchæ & occipiti inuri possunt; Imò in ipso etiam paroxysmo cauteria actualia laudat *Ranchin. tr. de morb.*

puer.

puer.f.2.c.2. plurimum præstat Setaceum, validè enim evacuat à capite: exempla curationum annotavit *Gvil. Fabric.* In essentiali multi commendant apertionem cranii per trepanum, *Paracels.tom.5. fragm. l. 3. paragr. de caduc.t.3.l.3. paragr.c.4.* quo sic fuligines exhalent. Si verò aliundè materia transmittatur, ratione partium vel supra vel infra renes positarum, vel in brachiis vel in femoris interna & tibiæ sylvestri parte excitentur, servata semper rectitudine partiũ. De harũ ustionum insigni utilitate pluribus agit *Zac.Lus.l.1. hist.20.* Cautio tamen sit, ne ulla fiat ustio aut sectio, nisi post plurimas repetitas purgationes, modò non urgeat morbi vehementia Sic ubi cranii pars est corrupta, aut alibi os cariosum epilepsiam fovet, eximendum aut ustione sanandum.

PHARMACIA materiam peccantem præparat, universaliter & particulariter evacuat, miasma epilepticum absumit, membrorum pravam diathesin corrigit, illaque roborat. Sed antequam hæc in usum vocentur, alvus primum sollicitanda, ut à primis viis feces, ipsisque permixta colluvies educatur, quod fieri potest *glandibus, clysteribus*, aut levibus *eccoproticis*, quibus stimuli loco *purgantia* in minore dosi possunt adjici v.g.

Si adjuncta sit cacochymia PHLEGMATICA.

℞ elect. ben. lax. ℥ſ.	℞ rad. ireos
fecul. pœon.	pœon. an. ℥i.
bryon. an. gr. vj.	fol. rutæ p. j.
Crem ♀ ʒſ.	polii
agaric. rec. trochisc. ℈j	fl. lil. convall.
extr. major. gr iij	tiliæ à p ii
sacchar. q. s. M. F. bolus.	agaric. crud. albiſ. ʒj
℞ ♀ ⊕ lat. ℈j	Coq. om. in s. q. aq. fl. til.
fecul. aron. gr. vij	Col. ℥iiij adde
agaric. trochisc. ℈j	Mann. Calabr. ℥j
sacchar. Cinnam. gr. iij. M.	syr. diacarth. ℥ſ.
F. pulvis.	Ol. fœnic. g ij M. F. Potio.

BILIOSA si adsit

℞ essent. aloës gr. xvj	℞ pulv. laxat. veget. gr. xv

extr. rhabarb. gr. x
reſ. ſcam. gr. iij
magiſt. Cran. hum. gr. vj
M. F. l. a. Pil. xviij

℞ tinct. rhabarb. ſangv.
fol. ſen. à ℈j
ſyr. viol. ſol. ℥j
ſp. ⊕l. vir. g iij. M. F. Hauſtus.

Cryſtall. 🜿 ſcammon. g. x
Ol. major. g. j M. F. Pulv.

℞ caſſ. fiſtul. ʒvj
pulv. rhabarb. el. ʒſ
Cryſt. 🜿 gr. x
ol. anthos. g j
ſacch. par.
F. l. a. bolus.

In MELANCHOLICA hæc convenirent.

℞ elect. diacathol. ʒvj
extr. fol. ſen. ℈ſ
ſyr. de polypod. ℥ſ
aq. Ceraſ. nigr. ℥iſ M.
F Potiuncula

℞. maſſ. pilul. 🜿rear. ℈j.
extr. rad. pœon. gr. vj.
ol. ſuccin. gj. M.
F. pil. xvij.

℞. pulp. prun. damaſc. ℥j.
Crem. 🜿 ʒſ.
extr. fol. ſen. ℈ſ.
helleb. nigr. gr. vj.
ſacchar. alb. par. M. F. bolus.

℞ fol. ſen. ſ. ſ. ℥ij
paſſul. mund. & lot. ℥iij
fol. beton.
roriſmar. ā mſ
fl. tiliæ p j
gran. pœon. ʒiſ.
Contunde om. in pulp. injice in vas fictile, & affunde aq. cal. ℥xxx. M. & ſtatim contege, pone in locum calidum per noctem, poſtea cola & per ſubſidentiam clarefac. doſ. ℥ſ. ad ℥v vel vj.

Verùm ſi MISTI eſſent humores, tale conveniret

℞. extr. de 4. reb.
Cryſtall. 🜿 an. ℈j.
Mann. Calabr. ℥ſ.
diſſolv. in juſculo carnis q. ſ.
adde ſacchar. Cinnam. gr. iij.
M. F. potiuncula.

Et ſi in ventriculo ſaburra vitioſorum humorum ſtabulatur, commodè VOMITORIA exhibentur. Lene eſt ex *jure gallinæ pingvi* cum *ol. amygd. d.* vel *ſuc. raphan. & oxymel.* Validius operatur *diaſar. Fernel. coagul. aſar. manna vomit. Querc. aq. ben. Rulandi, ſyr. vomitorius Hartm. vomitorium Plateri, Conrad.*

Hinc ad vitioſos humores PRÆPARANTIA accedendum, quæ pro humoris & partium affectarum diverſitate varianda ſunt.

In

In cacochymia PITUITOSA utiles ſunt *ſyr. de beton. ſ. & comp. pœon. hyſſop. ſtœchad. fl. lil. convall. abſynth. prim. ver. meliſſ. eupator. oxym. ſ. ſcyll. eſſent. beton. cal. arom. prim. ver. menth. origan.* &c. cum *aq. appropr.*

℞. aq. hirund. ʒvj.
lil. convall. ℥j.
eſſent. rad. pœon. ℈ſ.
cal. arom. gr. vj.
ſyr. ſtœch. arab. ℥ſ.
oxymel. ſcyll. ʒiij.
tinct. ☽ g. vj.
ſacchar. rut. gr. iiij.
M. F. Hauſtus.

℞. fecul. pœon.
ari
ſcyll.
magiſt. ♀ ☽ris an ℈ſ.
⊖ cal. arom. gr. ij.
beton. gr. iiij.
ſacch. Cinnam. gr. iij. M.
detur in charta pro 2 doſib9

℞. conſerv. fl. pœon.
lil. convall.
tiliæ an. ℥j.
rad. eryng. cond. ℥ſ.
eſſent. beton. ʒſ.
extr. zedoar. ℈ſ.
pulv. rad. pœon. ʒj.
ol. majoran. g. iij.
ſp. ⊕li comp. g. viii.
ſyr. de ſtœchad. qſ. M.
F. l. a. Opiat. doſ. magn. caſtan.

BILEM præparant *cephalica frigida*, quibus *admiſcen. ſyr. acetoſ. ſ. & comp. de cichor. nymph. fragor. ceraſ. acid. granat. berber.* prædictorum *eſſentiæ, tincturæ* &c.

℞. eſſent. acetoſel.
fragor.
plantag. an. ʒj.
aq. nymph.
dentar. an. ℥ij
ſyr. corall. ℥j.
tunic. ℥ſ.
tinct. corall. ʒj M.
doſ. coch. j. vel ij.

℞. magiſt. corall. ʒſ.
perlar. ℈j.
ſuccin. præp. ℈ſ.
Cryſtal. ♀ ʒj.
ol. Citr. g. ij. M.
pro 3 doſibus.

℞. viſc. q. ʒij.
Ceraſ. nigr. n. xv.
berber. p. i.
fl. violar.
nymph.
til. an. p. i.
Coq. om. in ſ. q. aq. ſ.
Col. ℥ iiij. adde
ſyr. de cichor. ʒvj.
violar. ℥ſ.
ſp. ⊕li g. vj.
M. F. Potiuncula.

ME-

MELANCHOLIAM præparant *ſyr. de borrag. bugloſſ. fumar. capill. ♀ ceterach, epithym. de pom. eſſentiæ* etiam prædictor. &c.

℞. ſyr. fl. tunic.
borrag. an. ℥ſ.
aq. carfunc. ʒij.
ſp. ☿ compoſ. ℈j.
ſol. corall. ʒj.
eſſent. borrag. ℈ij
fraxin.
fumar. an. ℈ſ.
aq. pomor. redol. ℥ijſ.
M. pro duabus doſibus.

℞. conſ. borrag.
bugloſſ. an. ʒij.
Confect. alcherm. ℈j.
eſſent lupul. ℈ſ.
fecul. pœon. gr. vj.
ſacchar. citr. g. iij.
albiſ. par. M.
F. bolus.

℞. ſpec. elect. de gem.
diamoſch. d. a. ʒſ.
Cran. hum. præp. ℈j.
extr. meliſſ. gr. viij.
lign. aloês g. vj.
ſacchar. albiſ. aq. borrag. ſol. ℥iij.
F. l. a. rotulæ, & illinantur ol. citr.

Humorum præparationem excipit PURGATIO, quæ prius ſit lenior, poſtea fortior; inſtituatur autem per epicraſin, intermiſtis ſc. præparantibus & corroborantibus; plurimum conducit, ſi hæc cura per totum annum continuetur, primo ſingulis ternis vel quaternis diebus purgando, poſtea unaquaque ſeptimana, hinc menſe, tandem vere & autumno: ſic enim morbus futurus præcavetur; prout autem humor abundat, ita purgantia dirigenda ſunt.

In PITUITOSA conveniunt *agaricus ſ. trochiſc. mecchoac. gialap. hermodact. turbith. colocynth.*

℞ extr. pilul. cochiar.
colocynth. an. ℈ſ
cephalic. gr. v
fecul. bryon. g. iv
Ol. Cinnam. g i
ſyr. diacarth. q. ſ.
F. Pilul. num. xviij.

℞ elect. diacarth. ʒij
ſpec. diaturbith. ℈j
ſuccin. alb. ppt. gr. vj
Ol. anth. g.i
ſacch. alb. par. M.
F. bolus.

℞ agaric. trochiſc.
mecchoac. alb. an. ℈j
trochiſ. alhand. gr. iiij
☿ ⊖ lat. ℈ſ.
Ol. ſuccin. gj M. F. Pulv.

℞.

℞. rad. pœon. ℈ij.
eryng.
ſcyll. ppt. an. ℈j.
polii mont. p. j.
agaric. alb. lev. ʒij.
mecchoac. alb.
ſem. cnic. ponder. an. ʒj.
turbith. elect. ℈ij.
fl. anth.
prim. ver. an pj.
ZZ alb. gr. x
ſpic. gr. ix
Coq. om. in ſ. q. aq. beton.
Col. ℥iiiſ adde
elect. de tamarind. ʒiſ.
ſyr. diacarth. ℥ſ. M. F. Potio.

In cauſa BILIOSA conducit *rhabarb. myrobal. citr. cort. frang. ſcammon.* &c.

℞. extract. cholagog. Q. ℈j.
pilul. aur. ℈ſ.
reſ. ſcammon. gr. iiij
magiſt. ☽. gr. iij
Ol. cirt. gj
ſyr. de cichor. c. rhab. q. ſ.
F. Pil. xxiv.

℞ cathart. roſ. ʒiij
fecul. pœon. gvi
Crem. ☿ ℈ſ
ſacch. par. F. Bolus.

℞ ☿ ⊕lat.
extr. ſcammon. an. ℈ſ
magiſt. ung. alc. gr. vj
ol. aniſi gij
M. F. pulv.

℞ viſc. q. ʒj
ſem. pœon. ʒſ.
fl. ſtœchad. arab. p ij
tiliæ
pœon. an. pi
myrobal. citr ʒiij
rhabarb. opt ʒij
fl. prun. ſylv. ʒiſ.
ſem. aniſi ℈ſ.
Coq. om. in ſ. q. aq. ſ.
Col. ℥iij. adde
ſyr. violar. ſol.
diaſer. an. ℥ſ.
elect. roſ. Meſ. ʒj.
ſacchar. Cinnam. g. iii.
M. F. Potio.

In MELANCHOLIA proſunt *epithymum, ſena, polypodium, helleb. nig.*

℞. pil. ☿ rear. c. ammon. ℈j
extr. helleb. nigr. gr. ix.
cephal. gr. v.
trochiſ. alhand. gr. iiij.
⊖ pœon. gr. iij
ol. ſalv. g. j.
ſyr. fl. til. q. ſ.
M. F. Pil. n. xxv.

℞. pulp. tamarind. ʒiij.
pulv. fol. ſen. ʒj.
Cryſtall. ☿ ℈j.
extr. helleb. nigr. ℈ſ.
magiſt. C. C. gr. vj
ſacch. alb. par. F. bolus.

℞. pulv. ſen. Montag. ℈ij.
☿ ⊕lat. gr. x.
ol. fœnic. g. ij. M. F. Pulvis.

℞. spec. sen. Gereon, ʒiiſ.	Infúde om. in ſ. q. aq. prim. ver.
fol. sen.	ſtent per noctem, mane lev.
follic. sen. an. ʒij.	ebulliant
fibr. helleb. nigr. ʒj.	Col. expreſſ. ℥iij adde
fl. borrag.	elect. diaſen. ʒiij
bugloſſ.	ſyr. pomor. Sabor. ℥ſ.
tiliæ an. p. j.	aq. Cinnam. ʒiſ.
	M. F. Potio.

Ubi humores SEROSI ſunt conjuncti, conferunt *rad. irid. noſtr. aſari, gialap. eſul. gratiol. coccogn. gum. de peru &c.*

℞. reſ. gialap. gr. xvj.	℞. elect. ben. lax. ℥ſ.
magiſt. gum. gut. gr. iv.	fecul. irid. noſtr. ℈ſ.
extr. cort. eſul. gr. viij.	☿ dulc. gr. vj.
⊖ ſuccin. vol. gr. iij.	ol. ſuccin. g. ij.
ol. fœnic. g. ij.	ſacchar. par. F. bolus.
ſyr. diaſer. q. ſ.	℞. Cran. hum. ppt. gr. viij.
F. l. a. pil. n. xxi.	hermodact. ℈j.
	reſ. gialap. gr. x.
	ſacch. Cinn. g. iij. M. F. pulv.

Et ſi humores ſunt MISTI, etiam mixtæ facultatis medicamenta ſunt præſcribenda, qualia ſunt *ſyr. helleb.* ♃ *oxymel. helleb. Julian.* in forma enim ſyr. magiſtralis optimè conveniunt, e. gr. ſi cacochymia in inferiore ventre reſideat.

℞. rad. cichor.	ceterach. an. mj.
gramin.	fl. tiliæ
polypod.	lil. conval. a. p. ij
pœon. an. ʒij.	tamarind. integr. ʒvj.
ſcyll.	Cryſtall. ♀ ʒj.
bryon. an. ʒi.	gialap. reſ. ℥j.
viſc. q. ʒiii	helleb. nigr. ʒij.
Cort. cappar. ʒiſ.	Incid. incidantur & cont. contundantur M. & coquantur in aq. font. ℔ iij ad partis tertiæ conſumptionem
ſem. pœon. d. t. coll. ʒii.	
Caſſ. lign. ʒiſ.	
fol. hyſſop.	
pol. mon.	Colaturam funde ſuper
cuſcut.	fol. ſen. ſ. ſ. ℥iij

rha-

rhabarb. opt.
agaric. albiſſ. an. ℥i
& macera per noctem, mane
ſemel tantum ebullire ſinito,
& poſtea percola cum aliquali
expreſſione
Colat. adde
mannæ calabr. ℥ii
Cryſtal. ♀ ʒi
M. & diſſolve iterumque cola
& leniter exhalare ſinito ad
℥viii
tandem admiſce
ſyr. de cichor. c. rhab. ℥iii
diaſer. ℥i
F. ſyr. qui aromatiſ. c.
ſacch. Cinnam. gr. vi.
Citr. gr. iv.
doſ. ℥i ad ℥iſ.

Ad hunc modum concinnari poterunt varia remedia, quæ tamen non indiſcriminatim cuilibet offerenda; nam puero lactanti ejuſmodi minus conveniunt, igitur nutrici potius exhibenda: aut ſint leniora, quale eſt *ſyr. de cichor. c. rhab.* cujus unico uſu multi infantes præſervarunt. *Hermetici* pro purgatione epilepticorum plerunque eligunt ☿ *d.* ☿ *vitæ correct. mannam* ☿, *ſpecif. purgans Paracelſi.*

Alterantia & purgantia excipiunt DIAPHORETICA, quæ unà ſint ſpecifica, ut ſic obſtructiones expediantur, humores vitioſi quoquo modo præparati exhauriantur, maligni vapores excludantur, & membrorum œconomia depravata in integrum reſtituatur. Horum autem uſus per plures dies continuandus. Inter ſimplicia commendantur *rad. chin. ſcorzon. ſarſæparil. pentaphyll. pœon. dictamn. vincetox. torment. fol. rut. lign. guajac. ſaſſafr. quern. bux. viſc. q.* CC. &c. Compoſita ſunt *aq. theriac. comp. cephal. typhor. C. ſp. lign. guajac. viſc. q. lign. rhod. ſarſ. paril. card. ben. ſambuc. lil. convall. CC. cran. hum. ſang. hum.* ♀, *miſt. ſ. & comp. tinct.* ♁ *diaphor. gelatina C. C. extracta* prædictornm ſimpl. ⊖ *item guajaci vincetox. pœon. ſarſ. paril. volat. C.C.* ♁ *diaphor. bezoart. min. ſ.* ☽*re,* ☉*re,* 🜍 *aurat. diaphor.* &c. ex quibus varia *decocta, aquæ, miſturæ, pulveres* &c. conninnari poterunt.

Inter plurima tamen præſtat decoctum *ligni guajaci* ad longius tempus uſurpatum; nam incidendo, attenuando cauſam antecedentem reſolvit, detergendo evacuat, & ſudores movendo maſſam ſangvineam defecatam reddit non ſi-

ne corroboratione viſcerum, propter amicam aſtrictoriam facultatem ſibi conjunctam.

℞ lign. guajac. ℥iij
buxi
viſc. q. an. ℥iſ
rad. pœon.
tormentil. an. ʒvj
raſ. CC.
Cran. hum. an. ʒiij
ſem. pœon.
card. ben. an. ʒij
Infundantur om. in aq. ſ. ℔vj. ſtent in digeſtione per horas, xxiv hinc coq. in vaſe clauſo ad unius tertię cōſumptionem ſub finem addendo fl. tiliæ
lil. convall. an. pii
ponantur in loc. frig.
Col. adde
ſyr. fl. pœon.
lil. convall. an. ℥iſ M.
doſ. ℥vj mane, ſudet per hor. dimid. in laconico.
℞ reliq. decoct.
adde rad. ſarſ. paril. ℥j
paſſul. min. ℥jſ
aq. fontan. ℔xvj
Coq. ad ℔x
ſub finem adde
Cinnam. elect. ℥ſ
Coriandr. ppt. ʒiſ. F.
decoctum pro communi potu. Ex fecibus relictis & igne reverberii calcinatis, aq. card. ben. ſal extrahi & purificatus per crebras ſolutiones & coagulationes primo decocto ad majorem efficaciam poteſt addi.
℞. bezoard. min. ☽ris ℈ſ.
Cinnabr. ♁ gr. vi
⊖ C.C. vol. gr. iv M.
F. pulvis.
℞. magiſt. perlar. gr. v.
Cran. hum. gr. vi
🜍 aurat. diaph. ℈ſ.
rob. ſambuc. ʒij
ſacch. par. F. bolus.
℞. aq. theriac. cephal. ℥i
miſt. ſ.
ſp. C.C. an. ʒi
lil. convall. ʒiſ.
tinct. ♁ diaphor. ℈i
ſacch. ſuccin. gr. viii.
M. dividatur in tres doſes.

Eundem uſum etiam præſtant DIURETICA, reliquias enim humorum vitioſorum per urinas expellunt. Talia ſunt præter multa diaphoreticorum *rad. fœnicul.* cum aliis aperientibus, *beton. chærefol. ſpica, ſchœnanth.* Inter compoſita *ſunt ſpir.* ⊖ *ſ. & marini,* ♀ *ſatus, tinct.* ♀, *arcan.* ♀ *ſp. bacc. ſambuc. ebul. eſſent. ſambuc. frag. petroſel. fecula petroſel.* ⊖ *ſucci.*

cini fixum & volatile, pimpinel. genist. junip. magist. ocul. 69. ex quibus variæ possunt fieri compositiones.

℞. fecul. petros. gr. x.
magist. ocul. 69. gr. vi.
⊖ succin. vol. gr. iij. M.
F. pulvis.

℞ tinct. ♀ ℈i
spir. bacc. samb.
ebuli an. ʒi
essent. chærefol. ℈ß.
sacchar. fœnic. gr. iv.
aq. petrosel. ʒiß.
M. F. potiũcula pro 2 dosib.

℞. rob. veron. ʒii
essent. fragor.
petrosel. an. ℈i
magist. succin. ℈ß
sp. ⊖ mar. g. iiij
sacchar. par.
F. bolus.

In eorum autem administratione diligenter advertendum, ne eorum crebriore usu sangvis in prægnantibus concitetur, menses aperiantur, & uteri expultrix moveatur, abortus enim periculum incurrerent.

Magnum etiam levamẽ sentiunt ægri ex ACIDULARUM usu, præsertim si sit sympathica, nec inveterata; obstructiones enim aperiunt, mineram resolvunt & educunt, & per sp. ⊕li volatilem, quo scatent, peculiari facultate epilepsiæ contrariantur. THERMÆ etiam in essentiali conferunt.

UNIVERSALI evacuatione præmissa, particulares rite succedunt. Hæ autem præcipuè respiciant partem mandantem seu locum causæ antecedentis. Si igitur caput per essentiam afficitur, expeditur per *errhina, sternutatoria, apophlegmatismos, gargarismos, masticatoria.* Si ventriculus est in causa, juvat *vomitus*, præsertim si à chylo corrupto. Si hepar aut lien, eorum *obstructiones* & feces tollantur. Ubi ab intestinis, vermibus sc. ibidem hærentibus, malum originem sumit, repurgantur per purgantia *helmintica ex* ☿ præcipuè desumpta aut ♄, qualis etiam *aq. ex magnesia saturn. & crusta panis Querc.* Uterus verò depuratur per leniora *pharmaca uterina* sæpius repetita, *& menses moventia.* Sic vesica per *diuretica.* Extrema commodè liberantur per *vesicatoria, cauteria, fonticulos,* de quibus antea in chirurgia. Semper autem hic specifica antepileptica addenda. Formulæ videantur passim apud practicos.

Corpore sic evacuato, SPECIFICA & APPROPRIATA in usum trahenda; in his enim maxima curationis spes sita; hæc tamen supradictis etiam addi aut intermediis diebus exhiberi possunt. Præcipua sunt *rad. pæon. d. t. coll. pyreth. eryng bryon. valer. sylv. dentar. scyll. vincetox. palm. Christ. acori, artemisiæ in carbonem versa, ruta hortens. sylv. polium montanum, verben. septinervia pentaphyl. millefol. fl. pœon. tiliæ lil. convall. anagall. rubr. sem. pœon. palm. Christ. visc. q. coryl. tiliæ, succin. ossa hum. Cran. hum. secundina ppt. unicornu, ungula alcis, castor. turtur fœmina. hirundo tota aut lapides in junioribus inventi, talus suillus, vesica apri cum urina in furno exsiccata C.C. coagulum lepor. massa vomitu rejecta à pullo equino, hepar asini, turdi, ursi, ran. virid. caro mustelæ, cor lupi, leporis, hirundinis, Cicon. vultur. Cervi, perdic. testiculi apri, ursi, arietis, galli, asini, lac equinum, asininum stercus pavon. secundinæ, lac, cerebrum asin. fel catuli Coral. rub. crystal selenit. jaspis, smaragd. chelidon. Cinnabr. nat. ☿ aq. dentar. cerass. nigr. lil. convall. calendul. rutæ pentaphyll. tiliæ. pœon alsin. millefol. sylv. picar. hirund fec. hum. Matthiol. ex minera saturn. crusta panis Querc. epileptica Langij, Hartm. Querc sp. ⊕li vol. visc. q. coryl. buxi, C.C. Cran. hum. epilept. puer. Hartm sangv hum. Paracels. solutio tinct. corall. ☿, arcanũ ⊕li, essentia mumiæ, sang. hum.* quam propriũ alexipharmacũ *Cl. Deodatus* nũcupat, *cran. hum. salviata, ol. succin. cran. hum. ligni heracl. pœon. castor. ungul. alcis, elixir pœon. Mynsicht. confect. antepilept. Paracels. liquor ☽ virid. syr. de nicotiana* (cujus singulari usu plurimos epilepticos ab aliis relictos se sanasse gloriatur *Zacut. Lus. l. 1 hist. 29*) *extract. cran. hum. C.C. lign. bux. fl. tiliæ, pœon. antepilept. Cl. Deodati, magist. corall. succin. C. C. Cran. hum.* ☽, pulveres varii *Marchion. Kolreut. Hartm. &c.* Ex his variæ formulæ effingi poterunt, e.g.

℞. miner. ♂ris
C. C. ⊕lat. an. ʒj
magist. cran. hum.
ungul. alc.
fecul. pœon. an. ℈i
smaragd. ppt. gr. xvi.
⊖ succin. vol. gr. viii. M.
F. pulv.

℞. extr. pœon. gr. xv
Cran. hum. ℈ſ.
castor. gr. iii
magist. Lunar. gr. vi

Cin-

Cinnabr. antimon. ℈ſ
ſyr. de nicot. q. ſ.
F. pilul. min. pro 2 doſ.
℞. pulv. marchion. ʒi
ſuccin. ppt. ʒſ
Cran. hum. ppt.
raſ. ung. alcis an. ℈i.
extr. rad. dictamn.
viſc. q. an. gr. x.
ſacch. alb. in aq. ☿al. ſol. ℥iv
Coq. ad deb. conſiſt.
ſub finem adde
Ol. rutæ
ſuccin. an. g. iij
Cubeb. g. ii
ambr. gryſ. gr. ii
F. l. a. rotulæ, illinantur
ol. Cinnam.
℞. miſt. ſ. ʒvi
ſp. C.C. rectif.
Cran. hum. an. ʒii
ſangv. hum.
aq. aur. Lang.
ſp. ceraſ. nigr.
fl. tiliæ an. ℥ſ.
lign. guajac. ʒii
arcan. ungul. alc. ʒi
tinct. corall. ʒiſ.
lunæ ℈ii
Ol. camphor. g. viii.
ſacchar. ſuccin. ℈ſ

tinct. pœon. ⊕lat. ℥iſ M.
S: Miſtura antepileptica composita.
℞. Cran. hum.
C.C. crud.
ungul. alc.
hirund. exſicc. an. ℥j.
rad. pœon. d. t. col.
tormentil
viſc. q. an. ℥ſ.
lign. guaiac. ℥ii
epat. ran. virid. num. xx.
ſem. pœon. ℥ii
ſcyll. ppt. ʒiſ.
caſtor. ℈ſ
camphor. gr. vi
Incid. incidantur & contundantur & infundantur in
ſp. lil. convall.
ceraſ. nigr. an. ℔iſ
aq. fl. tiliæ
mercurial. an. ℥viii
ſp. ⊕li philoſ. ℥i
Stent in leni balnei calore per d. XIV hinc deſtill. feces reſiduas calcina, ⊖ aq. dentar. extrahe, per crebras ſolutiones & coagulationes purifica, & deſtillato adde & circula per menſem I.
S. Spiritus antepilepticus.

Interim membra affecta etiam ROBORANDA tum internis, tum externis; Ad CAPITIS corroborationem

℞. conſ. fl. lil. convall. ℥vj
ſalv.
beton. an. ℥ſ
Calam. arom. cond. ʒiij

℞. rad. irid. fl.
cyper. an. ʒi
pœon. ʒſ
fl. lil. convall.

nuc.

nuc. moſch. in Ind. con. ʒij
extr. ceph. major Querc. ʒſ
theriac. Androm. ʒj
ſpec. diambr.
pler. archont. an. ℈ij
raſ. ebor.
pulv. rad. pœon. an. ℈ij
Confect. de hyacinth. ʒj
Ol. caryophyll. g. iiii
ſp. ⊕li philoſ. g. x
ſyr. fl. pœon. q. ſ.
M. F. l. a. Opiata

meliſſ.
roſ. rubr. an. p. ii
caryophyll. ℈i
ſem. pœon. nigr. ʒſ
lign. rhodii
ſaſſafr. an. ℈ii
ſuccin. alb.
ſtyr. calam. ʒſ
ambr. gryſ. gr. ii
Incid. & cõt. & F. cũ ſynd. rubr.
Cucupha.

Si VENTRICULUS laboret.

℞. ſpec. aromat. caryophyll. ℈i
diagalang. ℈j
pulv. rad. pœon.
Corall. ppt.
nuc. moſch. an. ʒſ
Coriand. ppt. ℈j
lign. aloës ℈ſ
ſacchar. roſ. tabul. ℥iſ M.
F. l. a. Tragea

℞. ol. nuc. moſch. expreſ.
balſ. de Peru. an. ʒiſ
Ol. maſtich. ʒij
ladan. pulveriſ. ℈j
Ol. menth.
macis an. gij
roſ. g. iij
extr. pœon. ℈ſ. M.
F. l. a. balſam. ſtomachal.

EPATIS ſi adſit imbecillitas

℞. ſpec. diarrhod. abbat.
de gem. cal. an. ℈ij
extr. calam. arom. gr. viij
Zedoar. g. vj
pœon. gr. iiij
Croc. ♂ aperit. ℈ſ
ſacch. alb. aq. cich. ſol. ℥iij
F. l. a. rot. quæ illin.
Ol. Cinnam.

℞. ſpec. diatr. ſantal.
diacurcum. an. ℈ii
Corall. rubr. ppt. ʒſ
ſchænanth. gr. viij
epat. lupin. ʒſ
camphor. gr. iij
aq. agrimon. ℥vj
vin. malvat. ℥ii M.
F. Epithem. hepaticum.

LIEN ubi eſt debilis

℞. aq. ſcorbut. Q. ℥i
ſyr. fl. borrag.
gran. cherm. an. ℥ſ
ſp. naſturt. aq. ʒi

℞. ol. de cappar.
chamomil. an. ℥ſ
empleſtr. ſplen. Sen. ʒii
ſpec. dialac. ʒſ

Con-

Confect. alcherm. ℥ſ	Ol. abſynth. deſt. g. v.
extr. cort. fraxin ℈ſ. M.	Ceræ ℈ſ. M.
F. hauſtus per 2 doſibus.	F. linimentum ſpleneticū.

UTERUS ubi peccaverit.

℞. ſpec. diamarg. cal. ℈ii	℞. gum. galban.
ſecund. ppt. ℨi	ſagapen. †. ſol. ℥ii
fecul. bryon.	ladan. ℈ii
pœon. an. ℈ſ	benzoin.
magiſt. corall. gr. xvi	ſtyrac. cal.
⊖ meliſſ. gr. viii	pulv. matricar. an. ℨi
ſacch. cinnam. g. vi	ol. abſynth. q. ſ.
F. pulv. pro 3 doſ.	F. l. a. Empl. matricale.

Externæ partes plerunque externa admittunt, qualia ſunt olea, linimenta, ungventa, emplaſtra, fotus &c. In hac a. remediorū varietate non promiſcuè quæ offeruntur, in uſum trahenda ſunt, ſed delectus inſtituendus eſt; nam prudētis & curantis eſt medici, inquit *Galen. in conſ. pro puer. epil.* medicamentorū quantitatē, qualitatē, modū & occaſiones moderari ſecundū neceſſitatis indicationes; non enim eodem ſemper modo præſcribenda, nec omni loco aut tempore exhibenda: hæc n. tradita cura generalis eſt, quæ in particulari variat ſecundū morbi ſpeciē, locū, cauſas, temperamentū, ætatē, ſexū, anni tempus. Id quòd etiam obſervat *Paracelſ. t. 4. l. 1. de cad. §. 4.* Sic longè aliter tractandus infans quam adoleſcens, vir, adultus; Pauca enim pueris ſufficiunt, cum utpl. ætatis ratione curentur *2. aph. 45.* Præſervantur tamen ab hoc morbo in utero exiſtentes, ſi prægnanti à quarto menſe ad tempus partus ſæpius detur aliquid *aq. vitæ mul.* aut *balſ. embryon.* cum guttis quibusdam *ſp. antepileptici*, aut *pulv. ſpinæ muſtelæ* vivæ detractæ cum *magiſt. perlar. corall.* Recens v. natis, antequam lac ſugant, aut cibum capiant, detur *miſt. ex ol. amygd. d. & ſacch.* hinc etiam pulvis ex *ſterc. vaccæ nigr. calcinato ℈ſ. vel ℈i* pro excrementorum eductione. Balnea peſtea fiant ex decocto *cort. ſalic. rec. Hartm. pract. chym. Stocker pr. med. p. 16.* valdè commendat *ſyr. de cichor. c. rhab.* propria urina mixtum; hinc etiam *Cl. Sennertus l. 1. pr. p. 2. c. 31. folia ulmi cum urina* propria cocta tanquā cataplasma ventriculo applicat. Utilis

F etiam

etiam est *syr. fl. pæon.* ℥ß. *Oli acidulatus. fl. tiliæ, mulſ. ſem. pæon.* ℥ß. *antepilepticus puer Hartm.* In reliquis cura præcipuè dirigatur ad nutricem. Sic ubiq; medici dexteritas requiritur, modo conſcientiæ & famæ integritas ipſi ſit propoſita.

Non exiguum etiam fructum promittunt AMULETA: *pæonia* ipſius *Gal. 6. ſimpl.* autoritate celebris: in puero enim epileptico ſui experimentũ fecit. Æqualẽ, ni dicã majorẽ, virtutẽ tribuit *Hartm.* periapto ex virgultis *ſambuci ſuper ſalicem creſcentis*: utrumque autem debito tempore ſit collectũ; Modũ adminiſtrãdi tradit in *praxi chimiatr. p. 39. Viſcus* q. etiam utilis. *Ungula alcis* miros effectus præſtat, duo exempla recẽſet *Lemnius l. 2. de occult. nat. mir. c. 3.* Eosdẽ ſucceſſus pollicetur etiã *ungul. aſin.* &c. Sic *corall. rub ſmaragd. jaſpis & chelidon.* è collo penduli reluctantur morbo. Qua v. vi id præſtẽt, obſcurum: puto tamẽ per effluviũ aliquod ſpirituale cõtingere.

DIÆTA. Rerum non naturalium conveniens ratio inſtituatur, nã & hæc ſola epilepſiæ curationẽ afferre poteſt *2. aph. 45* multosq; unica hac diæta absq; remediis ſe curaſſe ſcribit *Gal. l. de atten. vict.*

AER ſit lucidus & purus, calidus & ſiccus magis & minus, pro ratione temperamẽti ægroti: ſi non natura, arte talis evadat. Vitetur tenebricoſus, nubiloſus, fœtidus, fuliginibus & fumis noxiis ex *gagate, bitumine, C. C.* & aliis quæ peculiariter epilepſiam manifeſtare ſolent, repletus, venti auſtrini, aquilonares, radii lunares. Juvat mutatio de loco in locum, de regione in regionem *2. aph. 45.*

CIBUS & POTUS ſit moderatus: nec enim ſatietas nec inedia, ſi modum exceſſerint, bona. *2. aph. 4.* prandium cœna ſit liberalius. Cibus ſit εὔπεπτ☉, εὔχυμ☉, flatuum expers, non varius, nec admodum jurulentus, potius aſſus: præparetur *hyſſopo, thym. puleg. ſerpil. ſalv. majoran. Cinnam. garyoph.* aſt ſalſa, acria, vaporoſa & nidorulenta condimenta ſeponantur, qualia ſunt cepæ, allium, porrum, eruca, raphan. ſinap. Conveniunt carnes pull. gallinac. capon. pipon. perdic. attagen. phaſian. turdor. turturum, avium mont. vervecin. vitulina, lepuſcul. ſeponantur contra carnes anſer. anat. & reliquarum avium paluſt. cervina, ſuilla, caprina, ſa-

li-

lita, infumata. Piscium usus sit rarus & eorum tantum, qui in fluviis rapidioribus degunt, & sunt saxatiles & squamosi. Cõtra paludosi penitus fugiẽdi, quales sunt carpiones, anguillæ. Lac & lacticinia non admodum utilia: ova tremula conferunt. Panis sit optimè fermẽtatus & salitus. Inter fructus commendantur cappares, uva passa, pistacia. Juvat in principio mensæ rutam viridem sumere, in fine v. panem biscoctũ, trageam stomachicam & antepilepticam. Potus sit parcior, præsertim vini, quod planè nõ concedendũ, nisi sit oligophoron, medicatũ, vires imbecilles, ægerq; assvetus, talia n. minus nocent *2. aph. 50.* taliq; consvetudini aliquid concedere jubet *Hip. 1. aph. 17.* Nihil verò magis nocet epilepticis quam merũ *Jan. Damasc. l. 3. c. 23.* cum partiũ nervosarum principiũ laboret *Gal. 3. de temp. 2.* ad quos humores crudos defert *Avicen. 2. tertij c. 4.* Præstat cerevisia benè defecata, non crassa aut vaporosa, hydromel medicatum. Et hic victus rursus pro ætatis, tẽperamenti, loci affecti, causæ morbificæ &c. ratione variãdꝰ.

SOMNUS & VIGILIÆ sint moderatiores: utraq; n. si modũ excedant malũ *2. aph. 3.* vitetur maximè diurnus & mox à cibo initus ob καρηβαρίας metum: instituatur capite non nihil elevato.

EXERCITIA non omittantur: salutis n. humanæ qs. basis & fundamentũ sunt *Hip. 6. Epid. s. 4. t. 22.* & homo edens sanus esse non potest, nisi laboret *l. 1. de diæt. num. 1.* undè etiam corpora multo fiunt vegetiora *l. 3. de artic. t. 32.* Sint moderata, & justo tempore instituantur, præsertim vacuo vẽtriculo. Juvant frictiones à superioribus ad inferiores partes descendendo: caput singulo manè diligenter detergatur. Balnea corpore impuro & repleto nocent, inferiorum tamen partium lotiones ex cephalicis & specificis utiles, quanquã capitis etiã pro roboratione valdè laudet *Crato in consil. Schol.*

ALVUS sit semper aperta: si non natura, arte talis evadat.

VENUS in idiopathica valde nocet; nam συνουσία ἐστὶ μικρὰ ἐπιληψία: in sympathica v. ex utero & semine retento moderata confert, modo licita: nutricibus penitus interdicenda; lac n. odoris gratia in deterius mutatur, tenuius efficitur, menses citantur, utero concipiunt, unde lac imminuitur, corrumpitur *Jan. Damasc. l. 3. c. 23.*

Ab

Ab ANIMI perturbationibus liber ſit æger, præſertim ira, triſtitia, terrore & aliis quæ ſuperius in cauſis remotis dicta ſunt: ſtudia à paſtu nocent, & cogitationes à paſtu tutæ non ſunt.

COROLLARIA.

1. Ut Arteriarum, ſic etiam venarum principium eſt cor.

2. Affectus modi ſubſtantiæ diverſi ſunt ab affectibus occultarum qualitatum.

3. Non omnia vulnera cerebri, etiam particula ejus abſciſſa, ex neceſſitate lethalia.

4. Sangvinis humani adhuc calentis potus & truculentus & parum ad epilepſiæ curationem proficuus.

5. Medicamenta præparare à medici dignitate non alienum.

6. Ex talco oleum Coſmeticum educi poſſe, ſvadet ratio & experientia.

MACASIO ZWICCAWIENSIUM MEDICO *Feliciſſimo Salutem.*

SEmina quî deceat morbi exſtirpare caduci,
ſemineceſq; Orci faucibus eripere,
dum Tu, Pœonij MACASI gloria cœtus
differis, aggrederis grande laboris onus.
Hinc flos immarceſcibilis TIBI ſurget Honoris,
lambetq; ingenuas digna corona comas.
Ecce! paramus eam, quæ fulgida tempora cingat,
TEq; artemq; tuam fama loquetur anus.

MACASI

Annus agitur trigeſimus quartus, cum pridiè Nonarũ Julii M. PAULUS MACASIUS in hac Academia pro ſummis privilegiis de ARTHRITIDE theſes defenderet. Ille tot Illuſtrium perſonarum Medicus & Philoſophus ἰσόθεος ὁ νῦν ἐν ἁγίοις lampadis fulgentiſſimæ inſtar TIBI prælucet. Quod hactenùs ſtrenué egiſti, perſequere; & quam Hippocraticæ & Hermeticæ Medicinæ tibi exquiſitam cognitionem comparaſti, experientia confirma. Sic paternæ virtutis & felicitatis admiratores TE redivivo in Parente colent & magnifacient. Hoc ut uberrima larga ſegete eveniat ex animo optat

Gvernerus Rolfinck Phil. Med. D.
Practicæ & Chimiæ P. Publicus,
Facultatis ſuæ Senior.

FINIS.